

UVOD

Obveza donošenja Prostornog plana uređenja Općine Martinska Ves kao temeljnog dokumenta prostornog uređenja ove Općine utvrđena je Zakonom o prostornom uređenju («Narodne novine» broj 30/94, 68/98, 61/00, 32/02 i 100/04) i temeljem Izvješća o stanju u prostoru i Programa mjera za unapređenje stanja u prostoru Sisačko-moslavačke županije («Službeni glasnik Sisačko-moslavačke županije» broj 15/03), te zaključka Poglavarstva o povjeravanju izrade PPUO Martinska Ves Županijskom zavodu za prostorno uređenje Sisačko-moslavačke županije, donesenog na 2. sjednici održanoj 19. 07. 2001. god.

Donošenjem ovog PPUO Martinska Ves prestaje važiti Prostorni plan (bivše) Općine Sisak («Službeni vjesnik u Sisku» 13/76, 48/82 i 78/91), od čijeg su dijela teritorija formirane današnje Općine Martinska Ves, Lekenik, Sunja i Grad Sisak.

Sukladno članku 23. Zakona o prostornom uređenju, Prostorni plan uređenja Općine Martinska Ves utvrđuje uvjete za uređenje općinskog područja, određuje svrhovito korištenje i namjenu, oblikovanje, obnovu i sanaciju građevinskog i drugog zemljišta, zaštitu okoliša, te zaštitu spomenika kulture i osobito vrijednih dijelova prirode u Općini.

Plan sadrži osnove razvitka u prostoru, ciljeve prostornog uređenja, namjenu prostora, mjerila, smjernice, mjere i uvjete za korištenje, zaštitu i uređivanje prostora, te druge elemente od važnosti za područje Općine, sukladne sa Strategijom i Programom prostornog uređenja Republike Hrvatske, Prostornim planom Županije, Izvješćem o stanju u prostoru i Programom mjera za unapređenje stanja u prostoru Sisačko-moslavačke županije.

Sadržaj Prostornog plana uređenja Općine Martinska Ves određen je Pravilnikom o sadržaju, mjerilima kartografskog prikaza, obveznim prostornim pokazateljima i standardu elaborata prostornih planova («Narodne novine» broj 106/98 i 39/04).

Prostorni plan uređenja Općine Martinska Ves sastoji se od I. II. i III. KNJIGE.

KNJIGA I

Tekstualni dio Plana sadrži obrazloženje i odredbe za provođenje. U tekstualnom obrazloženju je načinjena raščlamba i ocjena postojećeg stanja, određeni su ciljevi prostornog razvoja, te je na osnovu toga u planskom dijelu utvrđen koncept prostornog uređenja svih dijelova prostorno razvojne strukture za cjelovito područje Općine Martinska Ves.

Odredbama za provođenje određeni su uvjeti za korištenje, uređenje i zaštitu prostora za sve namjene i zahvate planirane Prostornim planom uređenja Općine Martinska Ves.

KNJIGA II

Grafički dio Plana sadrži tri kartografska prikaza na topografskoj karti u mj 1:25 000 i građevinska područja utvrđena na katastarskom planu u mjerilu 1:5 000.

Sastavni dio Plana je

Sastavni dio Plana je Konzervatorska studija koja se sastoji od jednog kartografskog prikaza na topografskoj karti u mj 1:25 000, građevinskih područja naselja utvrđenih na katastarskom planu u mjerilu 1:5 000 te tekstualnog obrazloženja.

U skladu sa člankom 29. Zakona o prostornom uređenju («Narodne novine» broj 30/94, 68/98, 61/00, 32/02 i 100/04) od tijela državne uprave i pravnih osoba sa javnim ovlastima prikupljeni su potrebni podaci i dokumentacija za potrebe izrade Prostornog plana uređenja Općine Martinska Ves.

Prostorni plan uređenja Općine Martinska Ves donosi Općinsko vijeće po pribavljenim potrebnim suglasnostima.

* Tijekom izrade Prostornog plana uređenja Općine Martinska Ves, pri pribavljanju Zakonom propisanih suglasnosti, temeljem Odluke o spajanju naselja Lijeva Martinska Ves i Desna Martinska Ves u jedno naselje imena Martinska Ves ('Službeni vjesnik' br. 20/03); Hrvatski Sabor je donio Zakon o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj ('Narodne Novine' br. 86/2006 od 19. kolovoza 2006. godine) u kojem su iz popisa naselja koja ulaze u sastav Općine Martinska Ves izbrisana naselja Lijeva Martinska Ves i Desna Martinska Ves, a dodano je naselje Martinska Ves.

Navedene činjenice treba uzeti u obzir pri provedbi ovog Prostornog plana uređenja Općine Martinska Ves, u dijelu koji se odnosi na naselje Martinska Ves (bivša naselja Lijeva Martinska Ves i Desna Martinska Ves).

Dopise i podatke dostavili su:

1. HRVATSKE VODE, Vodnogospodarski odjel za vodno područje sliva Save, Služba planiranja, pripreme i razvoja projekata, Zagreb, Ulica grada Vukovara 220 (dopis klasa: 350-02/03-01/0011; urbroj:374-21-1-03-2 od 07. travnja 2003. god.)
2. HEP DISTRIBUCIJA d.o.o., DP ELEKTRA SISAK, Ul. kralja Tomislava 42, 44000 Sisak (dopis broj: 4018-13752/02-JP od 09. 08.2002. god.)
3. HRVATSKE CESTE, d.o.o. za upravljanje, građenje i održavanje državnih cesta, Vončinina 3, 10 000 Zagreb, Sektor za strateško planiranje, razvoj i studije, Odjel za razvoj i gospodarenje cestama, Zagreb (Ur. br. 210-2004-1118-6.MH od 24.01.2004.)
4. URED DRŽAVNE UPRAVE U SISAČKO-MOSLAVAČKOJ ŽUPANIJI, Ured za rad, zdravstvo i socijalnu skrb (dopis klasa: 350-01/01-01/08; urbroj:2176-03-04-4 od 02. kolovoza 2001. god.)
5. HP - HRVATSKA POŠTA d.d., Središte pošta Sisak, 44 001 SISAK (dopis broj 2-01-606/01 od 08. 08.2001.g.)
6. ŽUPANIJSKA UPRAVA ZA CESTE SISAČKO-MOSLAVAČKE ŽUPANIJE S. i A. Radića 33/i, Sisak (dopis I klasa:350-02/02-01/03; ur. broj 2176-80-02-33-2 od 11. ožujka 2002. god. i dopis II klasa:350-02/04-01/01; ur. broj:2176-81-33-04-02 od 04.02.2004.god. i od 04.02.2004.god)
7. HRVATSKE ŠUME, UPRAVA ŠUMA SISAK, J. RUNJANINA 12, SISAK (Ur. broj: SI-05-2001/136/1)
8. HT - HRVATSKI TELEKOM, TK centar Sisak, I. Kukuljevića 24, (dopis broj: 3.18.-9022/01 od 28.08. 20021. god.)
9. INA INDUSTRIJA NAFTE d.d. ZAGREB, NAFTAPLIN, ISTRAŽIVANJE I PROIZVODNJA NAFTE I PLINA, Šubićeva 29, Zagreb (znak:96/1919/01/FK od 20. 08. 2001.)
10. ODAŠILJAČI I VEZE d.o.o. Vlačka 106, Zagreb (Ur. broj: 983/04 ŠD/ZL, od 22. ožujka 2004.
11. MINISTARSTVO UNUTARNJIH POSLOVA, Policijska uprava Sisačko - moslavačka, Odjel upravnih, inspekcijskih i poslova zaštite i spašavanja (dopis broj: 511-10-06/04-01-1848/2-01. 1/2 od 08. 08. 2001.god. i broj: 511-10-06/04-01-1671/2-04-1/2 od 09. 03. 2004.god.)
12. URED DRŽAVNE UPRAVE U SISAČKO-MOSLAVAČKOJ ŽUPANIJI, Ured za gospodarstvo (dopis klasa: SI. urbroj:2176-01-02-01-15 od 21. rujna 2001.god.)
13. URED DRŽAVNE UPRAVE U SISAČKO-MOSLAVAČKOJ ŽUPANIJI, Ured za statistiku (dopis klasa: 954-03/02-01/01 urbroj:2176-06-01-02-01 od 22. siječnja 2002.god.)
14. HŽ-HRVATSKE ŽELJEZNICE d.o.o., Razvoj i investicije, Služba za studije, razvoj i pripremu Zagreb, A. Mihanovića 12 (dopisj: 3.1.1.-G.I. broj:1207/2004. od 26. 03. 2004. god.)
15. MINISTARSTVO ZAŠTITE OKOLIŠA I PROSTORNOG UREĐENJA (dopis klasa: 612-07/02-35/79, ur.broj : 531-06/2-2-ED-02-2 od 27. veljače 2002. god.)
16. MINISTARSTVO OBRANE, Uprava za gospodarenje, Služba za graditeljstvo i zaštitu okoliša (dopis klasa: 350-05/02-01/52, ur. broj: 512-M3-0202-02-02 od 26. 04.2002. god.)
17. DRŽAVNA GEODETSKA UPRAVA, Područni ured za katastar Sisak, Ispostava Novska (dopis klasa: 930-01/02-01/45; urbroj: 541-04-06/1-02-2; od 16.12.2002. god.; dopis klasa: 935-07/04-02/3; urbroj:541-04-06/3-04-2 od 17.09.2004. god.)
18. HTmobile, Sektor za planiranje i razvoj sustava, Ulica grada Vukovara 23, Zagreb (nastavno na dopis br. 2176/01-13-04-22 od 15.siječnja 2004.)
19. URED DRŽAVNE UPRAVE U SISAČKO-MOSLAVAČKOJ ŽUPANIJI, Ured za gospodarstvo, Odsjek poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede (dopis klasa:323-01/01/21 urbroj:2176-01-03-01-02 od 27. 08. 2001.god.)

I. OBRAZLOŽENJE

1. POLAZIŠTA

Polazišta, temeljna načela i principe uređenja prostora, koji trebaju biti osnova izrade dokumenata prostornog uređenja sustavno navode Strategija prostornog uređenja Republike Hrvatske (Sabor RH, prosinac 1997.) i Program prostornog uređenja Republike Hrvatske («Narodne novine» broj 50/99) kao krovni dokumenti prostornog uređenja Republike Hrvatske.

1.1. POLOŽAJ, ZNAČAJ I POSEBNOSTI PODRUČJA OPĆINE MARTINSKA VES U ODNOSU NA PROSTOR I SUSTAV ŽUPANIJE I DRŽAVE

1.1.1. TEMELJNI PODACI O STANJU U PROSTORU

Prema Zakonu o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj («Narodne Novine» broj 10/97, 124/97, 68/98), Općina Martinska Ves je u sastavu Sisačko-moslavačke županije.

Općina Martinska Ves prostire se na 124,7km², u svom sastavu ima ukupno 17 naselja :

Bok Palanječki, Desna Martinska Ves, Lijeva Martinska Ves, Desni Dubrovčak, Desno Željezo, Lijevo Željezo, Desno Trebarjevo, Lijevo Trebarjevo, Jezero Posavsko, Lijeva Luka, Ljubljanica, Mahovo, Setuš, Strelečko, Tišina Kaptolska, Tišina Erdedska, Žirčica.

Općina Martinska Ves na sjeveru graniči sa Zagrebačkom županijom i to Općinom Orle i Gradom Ivanić-Grad, na istoku s Općinom Velika Ludina, na jugu s Gradom Siskom, a na zapadu s Općinom Lekenik.

Općina Martinska Ves je područje disperznog tipa naseljenosti, a niti jedno naselje u Općini Martinska Ves se ne smatra gradom.

Položaj općine Martinska Ves u Sisačko-moslavačkoj županiji

BROJČANI POKAZATELJI

Kako bi se omogućila međusobna usporedba pokazatelja u prostornim planovima, Pravilnikom o sadržaju, mjerilima kartografskih prikaza, obveznim prostornim pokazateljima i standardu elaborata prostornih planova («Narodne Novine» broj 106/98 i 39/04) propisano je da sastavni dio Prostornog plana uređenja Općine moraju biti tablice koje sadrže sljedeće podatke o stanovnicima, stanovima, domaćinstvima i gustoćama naseljenosti:

Tablica – naselja i stanovništvo Općine Martinska Ves u razdoblju od 1991.-2001. godine

	Broj naselja	1991.	2001.	Indeks 1991/2001
ŽUPANIJA	453	252 837	185 387	73,32
Općina Martinska Ves	17	4 643	4 026	86,71
Bok Palanječki		204	160	78,43
Desna Martinska Ves		443	381	86,00
Lijeva Martinska Ves		455	419	92,09
Desni Dubrovčak		164	141	85,36
Desno Želježno		277	231	81,95
Lijevo Želježno		21	18	85,71
Desno Trebarjevo		435	396	91,03
Lijevo Trebarjevo		89	70	78,65
Jezero Posavsko		112	104	92,85
Lijeva Luka		352	278	78,97
Ljubljana		46	42	91,30
Mahovo		415	328	79,03
Setuš		236	206	87,28
Strelečko		545	511	93,76
Tišina Kaptolska		308	289	93,83
Tišina Erdedska		388	320	82,47
Žirčica		153	132	86,27

			STANOVNICI				STANOVI				DOMAĆINSTVA		
OPĆINA MARTINSKA VES	Površina		popis 1991.		popis 2001.		popis 1991.		popis 2001.		1991.	2001.	gust. naselj.
	km ²	%	broj	%	broj	%	broj	%	broj	%	broj	broj	br.st/km ²
UKUPNO	124,87	100	4643	100	4026	100	1623	100	1607	100	1 483	1 383	32,24
Bok Palanječki	2,81	2,24	204	4,39	160	3,97	81	4,99	68	4,23	59	60	56,94
D.Martinska Ves	9,46	7,57	443	9,54	381	9,46	149	9,18	154	9,58	149	141	40,27
L.Martinska Ves	11,53	9,23	455	9,80	419	10,40	118	7,27	120	7,46	122	120	36,33
Desni Dubrovčak	1,30	1,03	164	3,53	141	3,5	59	3,63	61	3,79	72	56	108,46
Desno Želježno	17,49	14,02	277	5,97	231	5,73	91	5,60	99	6,16	98	83	13,20
Lijevo Želježno	1,03	0,82	21	0,45	18	0,44	10	0,61	12	0,74	12	7	13,84
Desno Trebarjevo	8,80	7,04	435	9,69	396	9,83	124	7,64	129	8,02	127	120	45,00
Lijevo Trebarjevo	1,34	1,40	89	1,91	70	1,73	33	2,03	25	1,55	35	22	50,72
Jezero Posavsko	5,91	4,52	112	2,41	104	2,58	47	2,89	50	3,11	71	39	17,59
Lijeva Luka	11,65	9,33	352	7,58	278	6,90	131	8,07	145	9,02	144	109	23,86
Ljubljana	3,29	2,62	46	0,99	42	10,04	13	0,80	16	0,99	14	14	12,76
Mahovo	15,63	12,52	415	8,93	328	8,14	127	7,82	125	7,77	134	109	20,98
Setuš	13,05	10,45	236	5,08	206	5,11	76	4,68	82	5,10	93	74	15,78
Strelečko	3,74	2,97	545	11,73	511	12,69	172	10,59	226	14,06	182	188	136,63
Tišina Kaptolska	5,36	3,50	308	6,63	289	7,17	102	6,28	104	6,47	103	93	53,91
Tišina Erdedska	4,40	4,28	388	8,35	320	7,94	124	7,64	139	8,64	138	107	72,72
Žirčica	5,36	6,44	153	3,29	132	3,27	48	2,95	52	3,23	48	41	16,41

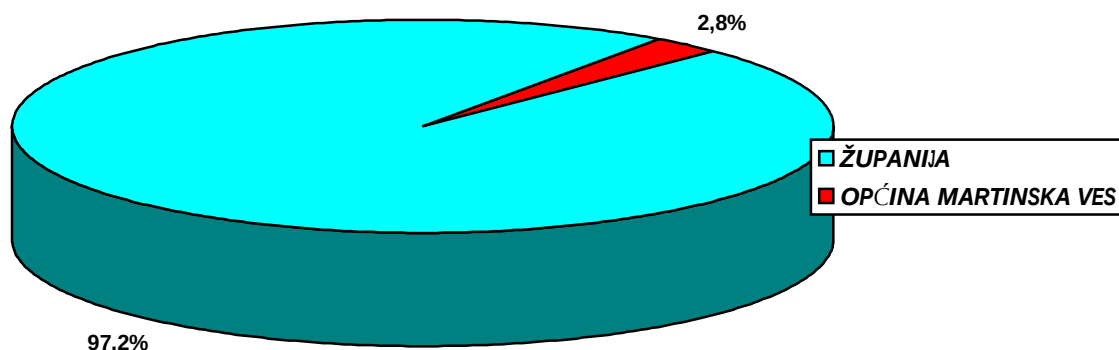
Općina Martinska Ves prostire se na 124,87 km², te zauzima 2,80 % teritorija Sisačko – moslavačke županije. Prema popisu stanovništva 2001. godine ukupni broj stanovnika u Županiji je 185 387, dok Općina Martinska Ves ima 4 026 stalnih stanovnika koji žive u 17 naselja. Općinsko središte Desna Martinska Ves ima 381 stanovnika.

Gustoća naseljenosti iznosi 37,23 st/km², što je manje od prosjeka gustoće naseljenosti Sisačko - moslavačke županije koja je iznosi 41,50 st/km².

Stanovništvo u Općini Martinska Ves se kroz zadnjih deset godina smanjilo za 617 stanovnika, a u predhodnih deset (1981-1991) za 668 stanovnika.

* Napomena: podaci iz popisa stanovništva, kućanstva i stanova 31.ožujka 2001.- Državni zavod za statistiku

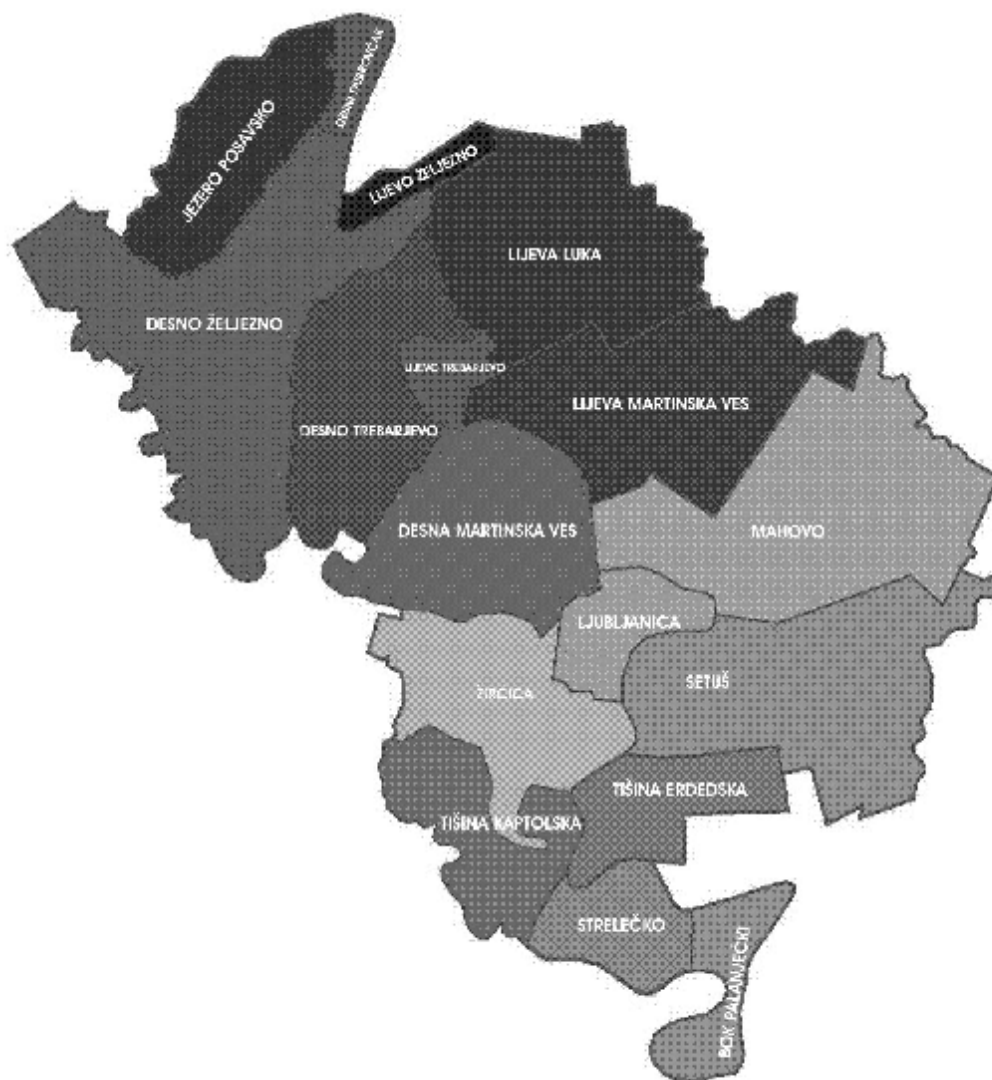
Odnos teritorija Sisačko-moslavačke županije i Općine Martinska Ves

OPĆINA MARTINSKA VES	POVRŠINA		STANOVNICI				GUST. NASELJENOSTI	
			Popis 1991.		Popis 2001.		Popis 1991.	Popis 1991.
PODRUČJE OPĆINE	km ²	Udio u površini Općine (%)	broj	% u županiji	broj	% u županiji	broj stan./km ²	broj stan./km ²
OBALNO	-	-	-	-	-	-	-	-
KONTINENTALNO	124,87	100,00	4 643	-	4 026	-	37,23	32,28
OSTALO	-	-	-	-	-	-	-	-
UKUPNO	124,87	100,00	4 643	-	4 026	-	37,23	32,28

1.1.1.1. GEOPROMETNI POLOŽAJ OPĆINE MARTINSKA VES

Općina Martinska Ves je novoosnovana općina u sastavu koje je; prema Zakonu o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj («Narodne Novine» broj 10/97, 124/97 i 68/98) sedamnaest naselja:

Bok Palanječki, Desna Martinska Ves, Lijeva Martinska Ves, Desni Dubrovčak, Desno Želježno, Lijevo Želježno, Desno Trebarjevo, Lijevo Trebarjevo, Jezero Posavsko, Lijeva Luka, Ljubljanića, Mahovo, Setuš, Strelečko, Tišina Kaptolska, Tišina Erdedska, Žirčica.

Općina je smještena u južnom dijelu središnje Hrvatske; te u sjevernom dijelu Sisačko-moslavačke županije. Županijskim cestama 3120 i 3121 koje idu u pravcu sjever-jug lijevom i desnom obalom Save relativno je dobro povezana s Gradom Siskom.

Novi most koji spaja naselja Desnu i Lijevu Martinsku Ves omogućio je prometnu povezanost lijeve i desne obale Save.

CESTOVNI PROMET

- Ž-3120** Jezero Posavsko (Ž3041) – Desna Martinska Ves – Sisak (D36), duljine 19,0 km
- Ž-3041** Ivanić Grad – Lijevi Dubrovčak – Veleševac, duljine 3,8 km koje povezuju naselja Općine na desnoj obali Save,
- Ž-3121** Lijevi Dubrovčak (Ž3041) – Lijevo Trebarjevo – Mahovo – Hrastelnica – D36, duljine 24,5 km
- Ž-3274** Mahovo (Ž3121) – Palanjek (Ž3121), duljine 5,3 km koje povezuju naselja Općine na lijevoj obali Save,

lokalne ceste koje povezuju naselja su:

- L- 33001** Ž3041 – Desni Dubrovčak – Desno Željezno, duljine 4,3 km i 2,3 km makadam
- L- 33011** Lijevo Željezno – Ž3121, duljine 1,3 km i 1,3 km makadam
- L- 33012** Lijeva Luka (Ž3121) – Lijeva Martinska Ves (Ž3121), duljine 1,6 km i 1,6 km makadam
- L- 33013** Ž3120 – Ljubljana, duljine 2,6 km i 0,4 km makadam
- L- 33014** Ž3120 – Strelečko, duljine 1,4 km
- L- 33015** Ž3120 – Bok Palanječki, duljine 2,5 km

ŽELJEZNIČKI PROMET

Općinom Martinska Ves ne prolazi željeznički promet.

BICIKLISTIČKI PROMET

Na području Općine Martinska Ves ne postoje zasebno izvedeni biciklistički trakovi, te se biciklistički promet odvija u neodgovarajućim prometno-tehničkim uvjetima.

PJEŠAČKI PROMET

Na području Općine Martinska Ves uređena je pješačka staza uz prometnicu u Lijevoj Martinskoj Vesi unutar naselja, ostvarena je pješačka komunikacija na novom mostu u Martinskoj Vesi i u dijelu Ljevog Trebarjeva. Na ostalom području Općine nema uređenih pješačkih staza uz prometnice.

PROMET U MIROVANJU

Na području Općine Martinska Ves ne postoje uređena parkirališta. Na cijelom području Općine stanovanje je individualnog tipa i stanovnici parkiraju vozila na pripadnim česticama.

JAVNI PRIJEVOZ

Javni međugradski prijevoz obavlja se autobusnim prijevozom.

1.1.1.2 PRIRODNE SVOJSTVENOSTI KRAJA

RELJEF

Prostor Općine Martinska Ves niski je poplavni prostor omeđen tokovima Odra i Lonje, sa Savom u središnjem dijelu, te je dio najnižeg prostora u središnjem dijelu Hrvatske.

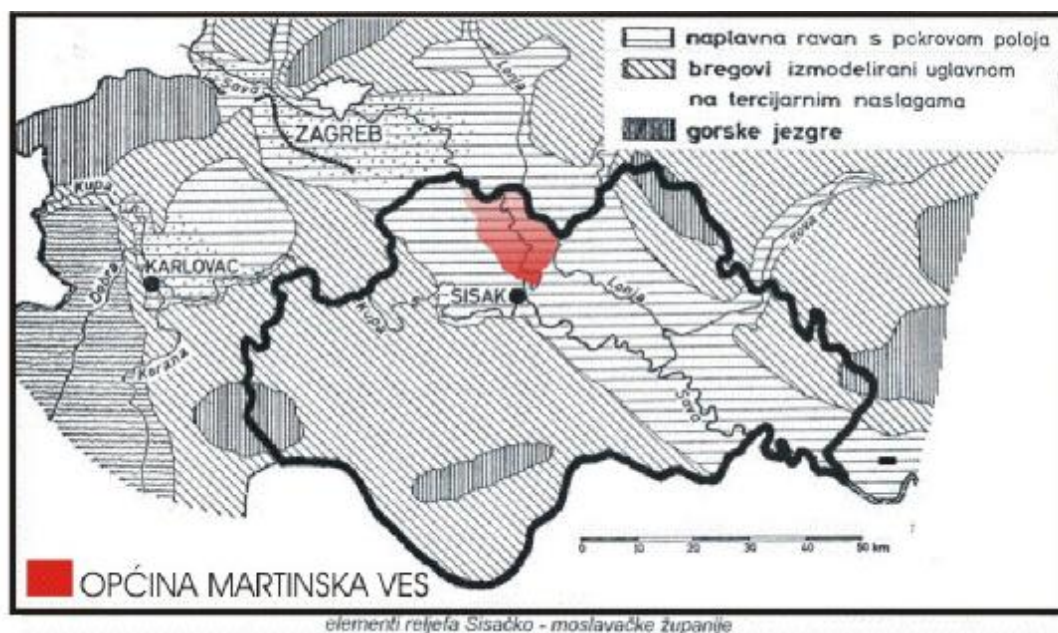
Poplavni prostor nizina uz rijeke Savu, Odru i Lonju odgovara zoni spuštanja ili supsidencije, što se redovito susreće u zavalama perialpskog pojasa¹.

Doline rijeka prekrivaju najmlađi aluvijalni sedimenti koji se sastoje od pijeska i šljunka. Različite su debljine i češće su prekriveni muljevitim i glinovitim tlom različitog profila.

Veći dio Općine (južno od naselja Desno i Lijevo Željezo) debljina vodonosnog horizonta opada na ispod 10m, a u njegovom sastavu se povećava udio sitnozrnastih naslaga. Razina podzemne vode zadržava se gotovo na površini terena ili neposredno ispod nje, zbog toga je teren zamočvaren, a na najnižim dijelovima dreniranjem površinskog pokrivača nastaju vodotoci (Odra).

Odra na zapadu i Lonja na istoku Općine imaju blagi pad korita, što uzrokuje sporo otjecanje vode, česte poplave i dugo zadržavanje vode na staništu.

Periodična naplavlivanja u Odranskom polju najčešće se događaju u proljeće i jesen, a na tim prostorima voda se zadržava od 30 do 100 dana godišnje.

KLIMA

Klima je prirodno-geografski čimbenik koji određuje glavne karakteristike nekog područja, organizaciju života na njemu.

Klima je izrazito kontinentalna. Cijela regija, u smislu klasifikacije Waltera pripada glavnom klimatskom tipu VI. tj. umjereno humidnom području sa izrazitim, ali ne vrlo dugim, hladnim razdobljem godine.

¹ Roglić: Obilježja prirodne osnove

Na formiranje obilježja prirodne osnove u Sisačkoj Posavini vrlo velik utjecaj imaju vode.

Obilje površinskih voda, povezano sa reljefnom podlogom i posebnostima korita Save, Odre, Lonje, uzrokuje nastanak prostranih poplavnih zona koje su poznate pod nazivom Odransko polje.

Klasifikacija klime moguća je i na osnovi biljnoga svijeta.

Uvažavajući geografski položaj, makroreljef i zonalni vegetacijski pokrov, može se na području Općine Martinska Ves sadržajno i prostorno prepoznati i ograničiti podneblje, odnosno fitobioklimat:

podneblje nizinskog pojasa i dolina, odnosno vlažni i močvarni travnjaci, trstici i različite vrste poljoprivrednih kultura.

Srednja temperatura zraka za najtopliji mjesec (srpanj) iznosi

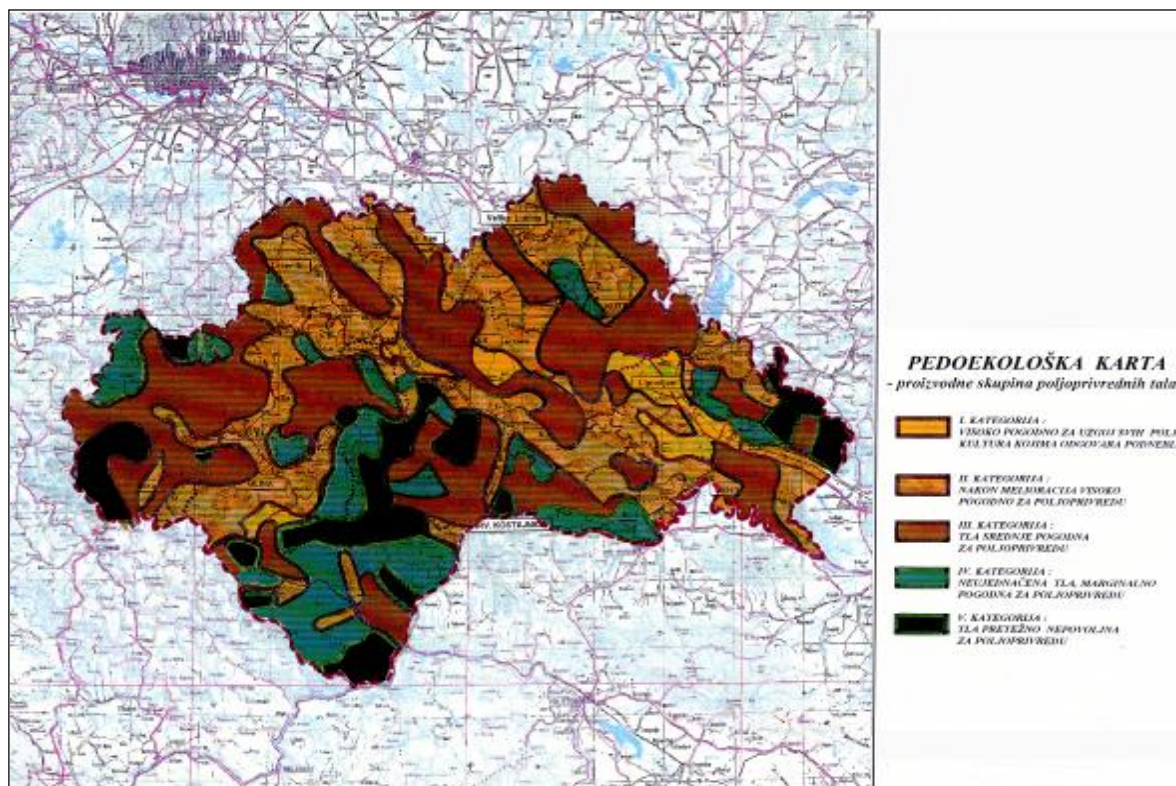
oko 22°C

Srednja temperatura zraka za najhladniji mjesec (siječanj)

oko -1°C.

Srednja godišnja temperatura na tom području kreće se

oko 10°C.

TLA

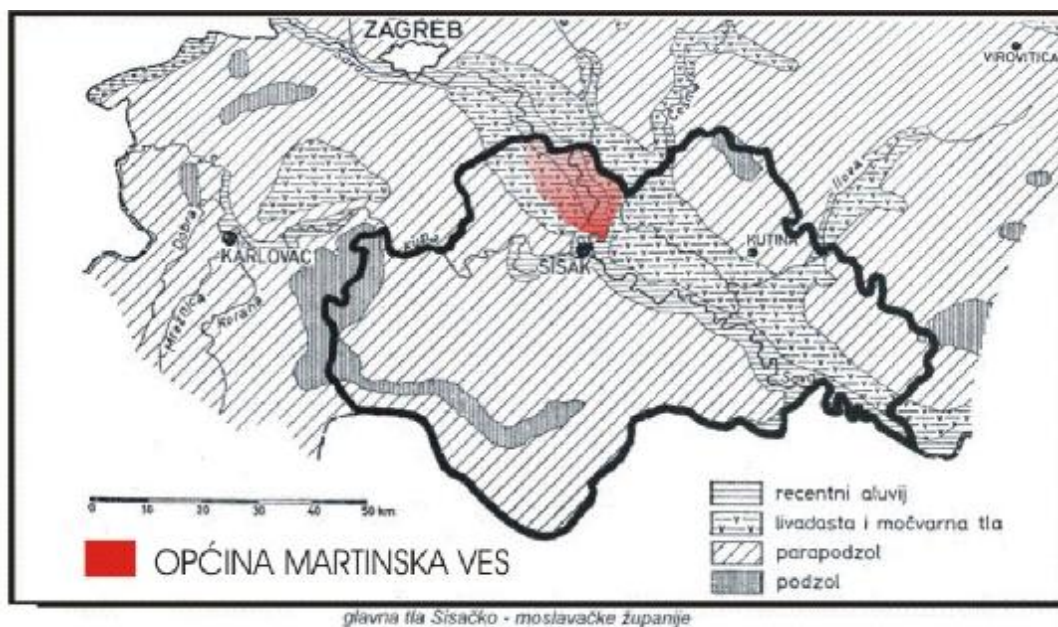
Na području Općine Martinska Ves zastupljene su II, III kategorija tla.

II. kategorija tala (bonitetni broj 64-61) su također dobrih fizikalnih i kemijskih svojstava: duboka, pretežno ravnog reljefa. Izbor kultura je zbog utjecaja podzemnih i poplavnih voda ograničen vodnim režimom. Korištenje ove kategorije tla trebalo bi također usmjeriti gotovo isključivo na poljodjelstvo, naročito nakon melioracije.

III. kategoriju tala (bonitetni broj 60-56) označava neujednačenost pedokartografskih jedinica. Ova kategorija je disperzno razmještena po cijelom prostoru Županije, ali najviše u nizinskom dijelu. Relativno veliki udio ove kategorije opravdava daljnji detaljni rad na određivanju podobnosti ili prijedloga korištenja što

zahtijeva prije svega dodatnu izradbu detaljnih pedoloških karata, kako bi se utvrdile točne namjene za većinu tipova tala u ovoj kategoriji, jer bi same melioracije dale slabe rezultate.

Težak mehanički sastav tla ove kategorije ograničava poljoprivrednu proizvodnju što znači da se ne isplati usmjerenje na intenzivnu proizvodnju pa bi osnovna namjena bila: ekstenzivno poljodjelstvo.

Nizine uz Savu, Odru i Lonju jednim dijelom su povremeno plavljene ili se vode na njima duže zadržavaju, pa se na travnim površinama razvijaju livadska ili džombasta tla.

Na površinama koje su tokom čitave godine prekomjerno navlažene, razvijaju se organska močvarna tla.

Zbog većeg udjela sitnih koloidnih čestica, vode se ne procjeđuju i ne ispiru površinski sloj. To su teška glinasta tla, nepogodna za obradu.

Zato je uz regulacijsko odvodnjavanje potrebna i znatna bonifikacija tj. dodavanje sastojaka koji će osigurati procjeđivanje vode i prozračivanje tla.

VEGETACIJSKI POKROV

Na području Općine nalaze se šume, poplavni i vlažni travnjaci, različiti oblici močvarne i vodene vegetacije, pašnjaci te vegetacije gaženih i naplavljenih staništa. Ukupna površina šuma na području Općine Martinska Ves iznosi cca 977,14 ha, odnosno 12,8% ukupne površine.

Šumske površine u svojim raznolikim namjenama i pozitivnim bioekološkim učincima označavaju uz neposrednu gospodarsku vrijednost ne manje značajnu funkciju stabilizacije ukupnog prirodnog bogatstva Općine i područja uporišta prirodne ravnoteže koja je jače izražena u onim dijelovima gdje je sačuvana cjelovitost šumskih kompleksa.

Nije potrebno posebno dokazivati neophodnu potrebu čuvanja šumskih kompleksa ne samo zbog dobrih ekonomskih učinaka na tlu sposobnom jedino za produkciju drvne mase, nego zbog potrebe trajnog osiguravanja prirodne ravnoteže u cijeloj

regiji koja utječe na opći režim voda, proizvodnju hrane, sigurnost od štetnih učinaka klime (jake kiše i poplave), eroziju i mnogo drugih učinaka.

Područja mozaičnog odnosa šumskog pokrova i ostalih otvorenih površina označavaju situaciju jačeg osiromašenja prvobitnog šumskog pokrova na račun poljodjelstva. Ovakva tvrdnja proizlazi iz određenih ekoloških vrijednosti učinka šume na okoliš ali takve manje šumske površine rastočenih formi daju veće ekološko - zaštitne učinke od onih neposredno ekonomskih. U području pretežno rastočenog šumskog pokrova može se govoriti i o određenim ekonomskim učincima u šumskoj iskoristivosti, dok područja potpuno rastočenog šumskog pokrova određuju izdvojene šumice kao činitelje bio-ekološke stabilnosti s povoljnim utjecajem na poljodjelsku proizvodnju.

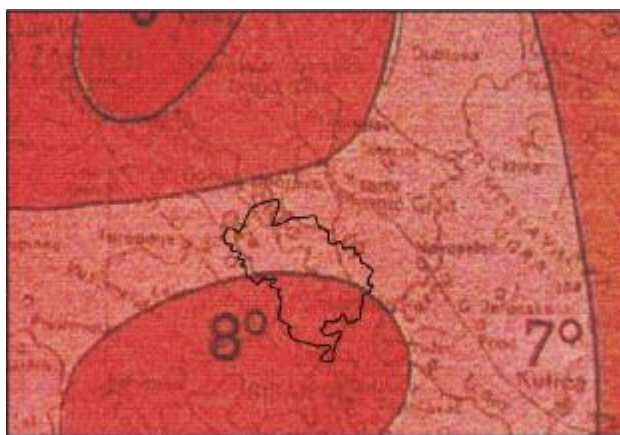
Na temelju općekorisne funkcije, područja šuma moguće je razvrstati na sljedeće kategorije:

- šume u proizvodnoj funkciji,
- šume za zaštitu tla, objekata i sl. od erozije, bujica i poplava (vodozaštitna funkcija),
- šume u biološkoj funkciji (pročišćavanje podzemnih i površinskih voda, stabilna opskrba vodom i sprječavanje brzog otjecanja),
- šume kao činitelj bioekološke stabilnosti (djelovanje na mikroklimu i humifikaciju tla),
- šume kao estetski čimbenik.

Zone livada i pašnjaka predstavljaju osnovnu bio-ekološko hranidbenu podlogu za razvitak stočarstva. Dijelovi Općine s povoljnim odnosom šumskih površina, otvorenih (potencijalno veoma kvalitetnih) livada i pašnjaka označava veliki prirodni potencijal za razvitak proizvodnje zdrave hrane.

GEOLOŠKE ZNAČAJKE

Geološke značajke Županije na prostoru Općine Martinska Ves obuhvaćaju više ograničenja nego pogodnosti. Veći dio ograničenja odnosi se na mogućnost ugroženosti određenih dijelova regije potresom, što je bitno za troškove gradnje većih građevina. Općina Martinska Ves pripada pretežito nestabilnom području županije i nalazi se u VII i VIII potresnoj zoni MCS ljestvice.

HIDROGRAFSKE ZNAČAJKE

Podaci o vodotocima

Na temelju članka 45. Zakona o vodama («Narodne novine» broj 107/95) svi vodotoci na području Županije pripadaju vodnom području sliva rijeke Save, a ista protiče kroz sva naselja Općine.

Područja s podzemnom vodom

Hidrološka istraživanja na području Županije otkrila su područja s podzemnom vodom pogodna za vodoopskrbu od kojih najveći dio pokriva nezaštićena zona vodonosnih slojeva s opasnošću od onečišćenja svih mogućih izvora s površine.

Manji dijelovi potencijalne vodoopskrbne zone pokriveni su 1. kategorijom tala pa se ovdje javlja određena kolizija između eventualne dodatne kemizacije tala i potrebne čistoće podzemnog nezaštićenog akvatorija.

Ova okolnost govori o jednom usmjerenju u poljodjelskoj proizvodnji (kod nas nažalost u dosadašnjoj praksi nedovoljno korištenoj) na tzv. "proizvodnju zdrave hrane", odnosno poljodjelstvo koje se realizira na prirodan način bez intenzivnih umjetnih gnojidbi i korištenja kemijskih i drugih umjetnih sredstava za zaštitu bilja. Prva kategorija plodnosti tla sa svojim veoma dobrim prirodnim fizikalnim i kemijskim svojstvima daje dobru mogućnost za takvu orijentaciju.

Potrebno je ukazati na činjenicu da pitka voda predstavlja jedan od temeljnih resursa daljnjeg razvoja i života na određenom području, te se sveukupna zaštita postojećih akvatorija nameće kao neophodna djelatnost u zaštiti okoliša i stvaranju bolje kvalitete života.

Takve pretpostavke vrijede i za veći udio pokrivenosti zone akvatorija s II. i III. kategorijom tala. Veliki šumski kompleksi dobivaju također vodozaštitnu funkciju, što znači da ih treba prije svega sačuvati u granicama sadašnjeg opsega, uz orijentaciju na takve uzgojno eksploatacione modele koji će unaprijediti prirodni klimatsko-zonski profil šumske zajednice.

Postojeća, ali i potencijalna crpilišta voda na području Županije trebaju dobiti određenu primarnu zaštitu utvrđivanjem granice zaštitnog područja.

1.1.2. PROSTORNO RAZVOJNE I RESURSNE ZNAČAJKE

Potencijal prostora za ukupni gospodarski, društveni i kulturni razvoj na kojem se rasprostire Općina Martinska Ves ogleda se u nekoliko čimbenika:

- prostor i okoliš sa svojim resursima i elementima koji se u njemu pojavljuju i koji predstavljaju prirodni temelj svakog života i razvitka
- stanovništvo, broj, struktura, raspodjela, osobine, način života
- sustav zajedničkog života stanovništva, mreža naselja i manjih središta u mreži seoskih naselja
- povezanost pojedinih područja Općine međusobno i sa širim prostorom, cestovnim, vodenim i drugim infrastrukturnim sustavima
- postojeće gospodarske jedinice razmještene u prostoru, njihova proizvodna i uslužna funkcija
- organizacija od Države do Općine u svim njenim oblicima
- geopolitički i geoprometni položaj, gospodarsko i strateško okruženje.

Posebno vrijednim resursima smatraju se:

- zaštićena područja prirode (Odransko polje),
- spomenici graditeljske baštine,
- resursi: prirodne šume, pašnjaci, nezagađena tla, rezerve pitke vode i očuvani kultivirani krajobrazi.

Vrste prostora s obzirom na glavne oblike uporabe

Na području Općine Martinska Ves razlikujemo nekoliko osnovnih vrsta prostora:

- ruralna područja sa seoskim naseljima
- područja za intenzivnu poljoprivredu
- područje slobodnog prirodnog prostora
- područje osnovnih infrastrukturnih koridora

Ovaj prostor namijenjen je za smještaj tehničkih sistema (prometni, energetski, vodoprivredni), koji omogućuje funkcioniranje cjelovitih sustava u prostoru. U njemu je organiziran i sustav vodoprivrede s elementima korištenja i zaštite voda.

Površine Općine Martinska Ves prema vrstama i načinu korištenja su sljedeće:

Jedinice lokalne uprave i samouprave	Ukupna površina (ha)	Poljoprivredne površine (ha)	Obradive površine (ha)					Šume (ha)
			Oranice i vrtovi	Voćnjaci	Vinogradi	Livade	Ukupno	
Grad Sisak Općina Lekenik Općina Martinska Ves Općina Sunja	105 200	60 076	30 269	777	316	17 036	48 398	37 700

1.1.3. PLANSKI POKAZATELJI I OBVEZE IZ DOKUMENATA PROSTORNIH UREĐENJA ŠIREG PODRUČJA I OCJENA POSTOJEĆIH PROSTORNIH PLANOVA

ODREDNICE PROGRAMA PROSTORNOG UREĐENJA REPUBLIKE HRVATSKE

Program prostornog uređenja Republike Hrvatske² («Narodne novine» broj 50/99) predstavlja temeljni dokument prostornog uređenja Države. Programom su određeni dugoročni ciljevi prostornog razvoja i planiranja u skladu s ukupnim gospodarskim, društvenim, kulturnim i svakim drugim razvojem.

Program je, na temelju Strategije prostornog uređenja Republike Hrvatske (koju je Hrvatski Sabor usvojio 27.06.1997. godine) i sukladno Zakonu o prostornom

² Izrađivač: Ministarstvo prostornog uređenja, graditeljstva i stanovanja, Zavod za prostorno planiranje Zagreb, 1998. godine

uređenju i Zaključku Vlade Republike Hrvatske, izradio Zavod za prostorno planiranje Ministarstva prostornog uređenja, graditeljstva i stanovanja u srpnju 1998. godine, te ga je 07.05.1999. godine donio Hrvatski Sabor, a objavljen je u «Narodnim novinama» broj 50/99. Program se obvezno primjenjuje na sve razvojne programe i izradu prostornih planova, u skladu sa Zakonom o prostornom uređenju («Narodne novine» broj 30/94, 68/98, 61/00, 32/02 i 100/04).

Program određuje temeljne postavke i mjere za budući razvitak, te tako postaje učinkovit oblik usklađivanja dugoročnih ciljeva iznalaženjem i usmjeravanjem na prioritete i oblikovanje ostvarivih kvalitativnih rezultata u razvitku. Odrednice koje se neposredno odnose na Sisačko - moslavačku županiju kreću se od opće postavljanih načela, ciljeva i odrednica za pojedine vrste prostora, procesa i funkcija, do određenih naputaka.

Program se temelji na načelima koja su određena Strategijom prostornog uređenja Republike Hrvatske:

- prostor je temeljni hrvatski nacionalni resurs;
- planiranje i uređivanje prostora mora obuhvatiti prostor i njegovo funkcionalno uređenje, ali i skrb o okolišu u promišljanju održivog razvitka;
- temeljni cilj planiranja je postizanje održivog razvitka, a planovi uređenja moraju obuhvatiti sve segmente okoliša;
- planovi moraju biti prilagodljivi, tj. moraju davati temeljna usmjerenja kao moguća polazišta mogućih i prihvatljivih scenarija i modela, ali i osigurati nadzor procesa prostornog uređenja;
- zaštita prostora i okoliša mora postati sastavnim dijelom razvojnog procesa, a prije ulaska u projekte koji nose rizik mogućeg negativnog djelovanja treba provesti procjenu utjecaja na okoliš.

Program sadrži osnovne ciljeve razvoja u prostoru, uvjete i smjernice za uređivanje prostornih i drugih cjelina, prijedlog prioriteta za ostvarivanje ciljeva prostornog uređenja te, na temelju prirodnih, gospodarskih, društvenih i kulturnih polazišta, određuje temelje za organizaciju, zaštitu, korištenje i namjenu prostora, zaštitu i unapređivanje okoliša, sustav središnjih naselja i sustav razvojne državne infrastrukture, povijesne i prirodne baštine, promjenjenim na posebitosti hrvatskog nacionalnog prostora. Glede prostornog uređenja, uzimajući u obzir geoprometni položaj, razvojne i prostorne okolnosti Republike Hrvatske, Program utvrđuje sljedeće posebne ciljeve prostornog razvoja:

- povećati kvalitetu življenja i uravnotežiti razvoj svih područja Države;
- razvojne ciljeve prilagoditi značajkama prostora;
- učinkovito koristiti i zaštititi nacionalna dobra;
- uvažiti zajednička obilježja i osobitosti područja u planiranju razvoja;
- osigurati učinkovitost sustava prostornog uređenja;
- razvijati infrastrukturne sustave;
- utvrditi prioritete djelovanja.

Programom su prioriteti donošenja dokumenata prostornog uređenja i stručnih osnova određeni na sljedeći način:

- prostorni planovi županija,
- izmjena i dopuna prostornih planova nacionalnih parkova, te izrada prostornih planova parkova prirode,
- stručne osnove razvoja energetskeg i prometnog sustava, te zbrinjavanja otpada,

- županijski plan intervencija u zaštiti okoliša.

Prostorni plan županije kao temeljni dokument prostornog uređenja određuje uvjete korištenja većih cjelina i sustava zajedničkih obilježja, okvire i uvjete za planiranje užih jedinica, te potrebne prostorne elemente, smjernice i uvjete.

Kroz prostorne planove županija nužno je odrediti:

- širi prostor oko gradova kako bi se u planovima obuhvatili procesi u prostoru i elementi infrastrukture koji služe gradu, ali su izvan obuhvata plana grada,
- uvjete za razmještaj funkcija u naseljima,
- uvjete za utvrđivanje građevinskih područja po načelu svrhovitog korištenja prostora, iskorištenja neizgrađenih dijelova građevinskih područja i oblikovanja krajobraza,
- korištenje i zaštitu prostora u kontaktnim zonama uz zaštićena područja.
-

ODREDNICE KOJE SE ODNOSU NA OPĆINU MARTINSKA VES:

Planski elementi cjelovitih sustava u ovom području odnose se na:

- veliku državnu i međudržavnu infrastrukturu s pratećim djelatnostima,
- rješenje uravnoteženja urbane izgrađenosti i nerazvijenih rubnih zona,
- sustavne mjere unapređenja okoliša (uređenje voda, odvodnja i otpad).

Složeni infrastrukturno gospodarski sustavi odnose se na koridore i funkcionalne sklopove koji sadrže više segmenata državne i međudržavne infrastrukture, prateće gospodarske funkcije i kontaktna područja pod njihovim neposrednim utjecajem.

Državne građevine mogu se odrediti kao konačno određena trasa (lokacija) samo ako postoji potreban stupanj razrađenosti i stručne potvrde. Za složenije sustave koji nadilaze lokalnu razinu nužna je studija ili program s prostornim određenjem. Prostorni plan županije će nedovoljno određene sustave odrediti programski i zadržati širi obuhvat do detaljnije razrade.

Problemska područja

Područja s ograničenjima u razvoju zbog negativnih demografskih procesa, nerazvijenosti mreže naselja, funkcija i gospodarstva, te područja s oskudnim resursima i nepovoljnog položaja u odnosu na glavne pravce razvoja, zahtijevaju posebne mjere i primjerena planska usmjerenja razvoja.

Nacionalnim programom obnove i razvitka bit će predviđene odgovarajuće, pretežno poticajne mjere poglavito za gospodarstvo i naseljavanje, odnosno ukupnu revitalizaciju.

Temeljne odrednice obnove ratom zahvaćenih područja su:

- fizička, funkcionalna i ekološka obnova naselja na osnovama ukupne preobrazbe naselja i područja, uz uklanjanje ranijih nedostataka, a uvažavajući nov položaj (granično područje) i stvaranje uvjeta za dugoročni razvoj,
- stvaranje osnova za povratak stanovništva i obnovu, stvaranje radnih mjesta, obnova društvenih funkcija, restrukturiranje postojećih gospodarskih sklopova,
- primjena odgovarajućih modela i oblika obnove koji će uvažiti raznolikost lokalne osobitosti graditeljstva i djelatnosti s ciljem obnove identiteta područja i naselja.

Pod ruralnim prostorom smatra se cjelokupni prostor izvan gradova. Ruralna područja su predmet zanimanja u prostornom, gospodarskom, socio - kulturnom, ekološkom i povijesnom pogledu kao prostor u kojem se rasprostiru zajednice životno i radno usko povezane sa pretežito prirodnim okolišem.

Uzimajući u obzir reljef Hrvatske, njezina povijesna iskustva, gospodarske mogućnosti, te strategiju razvitka, smatra se da je dosegnuta granica praznjenja i (depopulacije) ruralnog prostora.

Obnova i razvoj sela trebaju omogućiti prihode stanovništva u skladu sa standardom gradskog stanovništva, pri čemu treba očuvati odlike sela, prirodna i kulturna dobra, te unaprijediti stanovanje.

U ruralnom prostoru treba ostvariti povoljne uvjete za poljodjelsku proizvodnju, u skladu sa značajkama krajolika, zaštitom okoliša, kulturnim i općim potrebama stanovništva.

U okviru međunarodnih okolnosti, međudržavnih odnosa i nove hrvatske državne politike posebno je značenje graničnih područja čiji razvoj postaje jedna od opcija strategije gospodarskog i prostornog razvitka zemlje.

Općina Martinska Ves nalazi se u podcjelini koju nazivamo Posavina. Glavno obilježje ovog područja je depopulacija, rijetka naseljenost, nedostatak prometnih funkcija i funkcija naselja.

Temelj razvoja je poljoprivreda i stočarstvo primjereno uvjetima, a ratarstvo također u funkciji stočarstva, te proizvodnja zdrave hrane.

Atraktivnost prirode i kultiviranog krajobraza pogoduje razvitku vlastite turističke ponude, stoga je od osobitog značenja pažljivo korištenje prostora izvan građevinskih područja.

NASELJA

Naselja su najupečatljiviji element kulturnog pejzaža i istovremeno nositelji funkcionalne organizacije i žarišta preobrazbe prostora. Posebnu pažnju zaslužuje struktura gradskih, prijelaznih i seoskih naselja.

U okviru izrade Programa prostornog uređenja provedena su istraživanja kako bi se što jasnije odredile mogućnosti i pretpostavke pojedinih područja i naselja za razvoj, kao i da se indentificiraju područja i naselja s teškoćama u razvoju ili problemska područja.

PROMETNI I INFRASTRUKTURNI SUSTAVI

S obzirom na položaj i značenje Hrvatske u europskom prostoru, te vrednovanjem prostorne rasčlanjenosti i oblika državnog teritorija, postavljeni su sljedeći ciljevi:

- čvrsto, kvalitetno i djelotvorno povezati sve razvojne dijelove i pravce, te glavna razvojna središta zemlje,
- kvalitetno prometno povezivanje Hrvatske sa susjednim zemljama,

- osigurati mogućnost alternativnog povezivanja u zemlji i sa susjednim državama,
- razvoj pojedinih prometnih sustava u cilju osiguranja elemenata za funkcioniranje integralnog prometa,
- prometni sustavi moraju zadovoljiti sve međunarodne standarde,
- prometni sustavi moraju poštivati sve uvjete zaštite prostora i okoliša.

Pravilno rješavanje otpadnih voda (gradnja kanalizacijskih sustava i središnjih uređaja za pročišćavanje) preduvjet je zaštite vode od zagađivanja. Među najugroženije vodotoke u Hrvatskoj su ubrojeni: Sava, Lonja, Ilova, Pakra, Črnc, Kutinica, Kupa, Glina, Odra, Una i dr.

Ciljevi zaštite voda su:

- sačuvati vode koje su još uvijek čiste,
- sanirati ili ukloniti zagađenja uslijed kojih dolazi do zagađivanja vode na izvorištima,
- očuvati kvalitetu voda gdje ona zadovoljava propisane uvjete,
- zaustaviti proces pogoršavanja kvalitete podzemnih i površinskih voda,
- osigurati poboljšanje ekoloških funkcija vode i mora,
- ostvariti skladan i postojan razvoj u kojem neučinkovito korištenje prostornih resursa neće dovesti do pogoršanja kvalitete voda.

Nenaseljeni prostor još uvijek ima visoki stupanj prirodosti, ali se sve više površina onečišćuje divljim odlaganjem različitog otpada. Planiranje krajolika treba izjednačiti s planiranjem izgrađenih područja.

Prema hrvatskoj klasifikaciji otpada, utemeljenoj na Europskom katalogu otpada, postoji preko 600 vrsta otpada, od čega oko polovinu čini opasni otpad. Otpad se dijeli prema mjestu nastanka na:

- komunalni otpad (otpad iz kućanstava, ulični, glomazni, ambalažni, elektrootpada, otpadna vozila i autogume, mulj iz uređaja za čišćenje gradskih otpadnih voda i dr.),
- tehnološki otpad (otpad nastao u procesu proizvodnje)

te prema svojstvima na:

- opasni otpad
- neopasni otpad

Strategijom se predviđa zbrinjavanje komunalnog otpada na lokalnoj razini (gradovi i općine), neopasni tehnološki otpad se predviđa zbrinuti na razini županija, dok se za zbrinjavanje opasnog i posebnog otpada planira jedinstven i cjelovit sustav na državnoj razini.

Stanje zaštite graditeljske baštine je nezadovoljavajuće, a ono je odraz političko - gospodarskih odnosa, nebrige, subjektivne odgovornosti nadležnih institucija u bliskoj prošlosti.

NASELJE SETUŠ

Osnovni oblici zaštite graditeljske baštine će biti:

- identifikacija i dokumentacija,
- pravna zaštita graditeljske baštine,
- prostorno - planerska zaštita,
- održavanje graditeljske baštine,
- konzerviranje ili učvršćivanje povijesnih građevina, obnova i rekonstrukcija, revitalizacija.

NASELJE SETUŠ

Programom se predlaže uspostava krajobrazne osnove Hrvatske kao prostorno - planske podloge cjelovite zaštite prirodnih i kulturnih vrijednosti prostora i prepoznatljivosti krajolika.

ODREDNICE PROGRAMA PROSTORNOG UREĐENJA Sisačko-Moslavačke županije

Temeljem Zakona o prostornom uređenju («Narodne Novine» broj 30/94, 68/98, 61/100 i 100/04), Prostorni plan Sisačko-moslavačke županije (PPŽ) (Sl. glasnik Sisačko-moslavačke županije broj 04/01) osnovni je element uređenja prostora za Sisačko - moslavačku županiju, kojim se utvrđuju osnove za obnovu i budući razvitak u prostoru, ciljevi prostornog uređenja i namjena prostora, te smjernice, mjere i uvjeti za korištenje, zaštitu i uređivanje prostora.

Prostorni plan Sisačko - moslavačke županije obuhvaća cjelokupni prostor Županije, a izrađen je u skladu sa Zakonom o prostornom uređenju, Strategijom i Programom prostornog uređenja Države i prostornim planovima susjednih županija.

Prostorni plan Županije uvažavanjem prirodnih, kulturno-povijesnih i krajobraznih vrijednosti razrađuje načela prostornog uređenja i utvrđuje ciljeve prostornog razvoja te organizaciju, zaštitu, korištenje i namjenu prostora.

Prostorni plan Županije sadrži prostornu i gospodarsku strukturu županije, sustav središnjih naselja regionalnog značenja, sustav razvojne regionalne infrastrukture, osnove za uređenje i zaštitu prostora, mjerila i smjernice za gospodarski razvoj, za očuvanje i unapređenje prirodnih, kulturno-povijesnih i krajobraznih vrijednosti, mjere za unapređenje i zaštitu okoliša, te druge elemente od važnosti za Županiju.

Prostorni plan Sisačko - moslavačke županije temelji se na spoznajama o prostoru iz niza specijalističkih studija koje su izrađene za potrebe izrade Plana :

1. Ciljevi i strategija gospodarskog razvitka Sisačko - moslavačke županije (izrađivač: Institut za međunarodne odnose, Zagreb, srpanj 1999.)
2. Sustav naselja Sisačko - moslavačke županije (izrađivač: CPA - Centar za prostorno uređenje i arhitekturu d.o.o., Zagreb, siječanj 1997.)
3. Ciljevi i strategija demografskog razvitka Sisačko-moslavačke županije (izrađivači: dr. Stjepan Šterc i Roko Mišetić - prosinac 1999.)
4. Studija prometnog sustava Sisačko-moslavačke županije (izrađivač: IGH - Institut građevinarstva Hrvatske, Zavod za prometnice, Zagreb, ožujak 1999.)

5. Konceptijsko rješenje prioriternih faza razvitka vodoopskrbe na području Sisačko-moslavačke županije (izrađivač: "Hidroprojekt - ing", Zagreb, lipanj 1998.)
6. Studija energetskog razvitka Županije (izrađivač: Energetski institut "Hrvoje Požar" d.o.o. Zagreb, srpanj 1999.)
7. Zaštita prirodne baštine Sisačko - moslavačke županije (izrađivač: Županijski zavod za prostorno uređenje u suradnji s Državnom upravom za zaštitu prirodne i kulturne baštine, Sisak, lipanj 1997.)
8. Studija zaštite kulturne baštine Sisačko - moslavačke županije (izrađivač: Ministarstvo kulture, Uprava za zaštitu kulturne baštine, Konzervatorski odjel u Zagrebu, veljača 1999.)
9. Izvješće o stanju okoliša Sisačko-moslavačke županije (izrađivač: APO - Agencija za posebni otpad, Zagreb, listopad 1998.)
10. Studija razvitka pograničnih područja Sisačko - moslavačke županije (izrađivač: CPA - Centar za prostorno uređenje i arhitekturu d.o.o., Zagreb, siječanj 2000.)
11. Program gospodarenja otpadom Sisačko - moslavačke županije (izrađivač: CPA - Centar za prostorno uređenje i arhitekturu d.o.o., Zagreb, svibanj 1997.)
12. Agroekološka studija – Program razvitka poljoprivrede na području Sisačko- moslavačke županije (izrađivač: Agroekonomski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Zagreb veljača 2000. g.)

ODREDBE ZA PROVOĐENJE IZ PROSTORNOG PLANA ŽUPANIJE KOJE SE ODNOSU NA OPĆINU MARTINSKA VES:

Prostorni plan Županije, kao temeljni dokument prostornog uređenja, određuje uvjete korištenja većih cjelina i sustava zajedničkih obilježja, okvire i uvjete za planiranje užih jedinica, te potrebne prostorne elemente, smjernice i uvjete. Kroz prostorne planove županija nužno je odrediti:

- širiti prostor oko gradova kako bi se u planovima obuhvatili procesi u prostoru i elementi infrastrukture koji služe gradu, ali su izvan obuhvata plana grada,
- uvjete za razmjestaj funkcija u naseljima,
- uvjete za utvrđivanje građevinskih područja po načelu svrhovitog korištenja prostora, iskorištenja neizgrađenih dijelova građevinskih područja i oblikovanja krajobraza,
- korištenje i zaštitu prostora u kontaktnim zonama uz zaštićena područja.

Programom je određeno da za područje općina treba osobito iskazati sljedeće elemente uređenja i korištenja prostora:

- upotrebljivost postojećih prostornih planova jedinica lokalne uprave i samouprave, te primjerenost planskih odredbi za stvaranje uvjeta za razvoj gospodarstva u prostoru (prilagodbe prostornih planova novim razvojnim potrebama društva),
- učinkovitost korištenja i zaštita prostora (opravdanost veličine građevinskih područja),
- određenje i prijedlog mjera za sanaciju područja bespravne gradnje,
- stanje uređenosti i procesi na obalnom području,
- primjena postojećih i potrebne mjere za oživljavanje slabo razvijenih i depopulacijskih područja,

- posebno naglašeni problemi ugrožavanja okoliša,
- kritična područja s gledišta infrastrukturnih potreba,
- utjecajna područja gradova (elemente širih urbanih sustava).

Ocjena postojećih prostornih planova na području Općine Martinska Ves

a) Pregled važećih prostornih planova

Prostorni planovi doneseni u skladu s propisima koji su važili do stupanja na snagu Zakona o prostornom uređenju (23.04.1994.god.).

Općina Martinska Ves:

Prostorni plan bivše Općine Sisak koji je izrađen još 1976. godine, a kasnije je nadopunjavao 1982. i 1991. godine.

Pored navedenog dokumenta na području Općine Martinska Ves relevantna je i sljedeća dokumentacija o prostoru:

- Idejno rješenje pješačkog mosta preko Save,
- Plan za zaštitu voda u Općini Sisak,
- Programiranje razvoja nakon hidromelioracija područja Sisak,
- Studija dugoročne opskrbe vodom Općine Sisak,
- Ispitivanje mogućnosti odvodnje zemljišta u Odranskom polju obzirom na sadašnje stanje izgrađenosti sistema obrane od poplava srednjeg Posavlja,
- Obrana od poplava gornjeg posavlja,
- Seizmička mikrorajonizacija Siska,
- Program dugoročnog nadzora i zaštite okoline u Općini Sisak,
- Izvještaj o nadzoru i zaštiti okoline u Općini Sisak,
- Izvještaj o kakvoći okoliša u Općini Sisak,
- Studija o uticaju na okoliš HES Strelečko,
- Uvjeti zaštite kulturne baštine na području zahvata i utjecaja hidroenergetske stepenice Strelečko,
- Program gospodarskog razvoja Općine Sisak za razdoblje 1991/95.

b) Obilježja važećih prostornih planova

Najveći dio važeće prostorno planske dokumentacije na području Sisačko - moslavačke županije izrađen je po starim propisima, odnosno prije 23. travnja 1994. godine kada je donesen novi Zakon o prostornom uređenju.

Iz Pregleda važećih prostornih planova razvidno je da je prostor Općine Martinska Ves još uvijek pokriven prostornim planovima bivše Općine Sisak. Svi navedeni dokumenti prostornog uređenja pokrivaju područje više jedinica lokalne samouprave, te tako više nisu u skladu s današnjim teritorijalnim ustrojem.

Kako su svi prostorni planovi bivših općina doneseni u razdoblju od 1979. do 1989. godine, to je veliki dio tih planova neprimjenjiv u današnjim društvenim i gospodarskim uvjetima. Planovi su izrađeni na način da se razvitak cijelog područja usmjerava prema jednom središtu (Sisak), ne uzimajući u obzir u dovoljnoj mjeri mogućnosti razvoja lokalnih središta, odnosno novoosnovanih općinskih središta.

Pretpostavke razvoja su temeljene na znatno precijenjenom porastu stanovništva, te na predviđenom prenaplašenom industrijskom razvoju. Odraz takve planerske

politike su neopravdano planirane velike površine koje su bile predviđene za daljnje širenje industrije i građevinskih područja. S druge strane nisu bile u dovoljnoj mjeri izražene potrebe za lokacijama manjih proizvodnih i uslužnih pogona za koje danas postoji veliki interes malih i srednjih poduzetnika.

U poljoprivredi je predviđeno jačanje društvenog sektora putem uređivanja novih površina kroz obimne hidromelioracije, te intenziviranje proizvodnje.

Građevinska područja gotovo svih naselja prevelika su, tako da zauzimaju vrijedne poljoprivredne površine, a u nekim naseljima građevinsko područje je predviđeno i na područjima koja mogu postati građevinska - tek uz znatnija ulaganja (npr. poplavna područja).

Planovi su bili izrađeni uz pretpostavku postojanja "društvenog vlasništva" nad zemljištem zbog čega se u većini planova ne vodi računa o vlasničkim odnosima u prostoru, te su danas gotovo neprovedivi.

Odredbe za provođenje planova su zastarjele. Nisu u skladu s novim zakonima i propisima (npr. mogućnost gradnje određenih građevina i izvan građevinskih područja naselja koja je omogućena novim Zakonom o prostornom uređenju), te su često ograničavajući element kod određivanja građevinskih zahvata u prostoru.

Današnja kretanja u poljoprivrednoj proizvodnji koja daju naglasak na razvitak manjih gospodarstava (tzv. "mini - farme") teško se uklapaju u provedbene odredbe starih prostornih planova, koji onemogućavaju lociranje poljoprivrednih gospodarstava i poljoprivrednih prerađivačkih subjekata u selima.

Lociranje mini - farmi samo na velikim udaljenostima izvan infrastrukturom opremljenih područja naselja u pravilu je neprihvatljivo za obiteljska poljoprivredna gospodarstva koja se žele razvijati u sklopu svoje čestice.

Prostor Općine Martinska Ves pokriven je isključivo prostornim planovima bivše Općine Sisak koji su se, iako su rađeni kao razvojni planovi, silom prilika koristili za ta područja kao provedbeni, tako da su granice građevinskog područja i provedbene odredbe u sklopu prostornih planova osnovni dokument kojim se propisuje gradnja. Rezultat toga je nemogućnost određivanja građevinskih zahvata u prostoru.

Kako bi se barem djelomice doskočilo navedenim problemima, proteklo razdoblje obilježeno je izradom izmjena i dopuna prostornog plana bivše Općine Sisak. Teškoće u provođenju prostornih planova nastojale su se riješiti izmjenama i dopunama granica građevinskih područja, te izmjenama odredba za provođenje plana za područje pojedinih jedinica lokalne samouprave u obuhvatu prostornog plana bivše Općine.

Ovi se planovi izrađuju u skladu s bitno promijenjenim uvjetima razvoja, novim teritorijalnim ustrojem, promjenom vlasničkih odnosa, te na temelju Programa i Strategije prostornog uređenja Republike Hrvatske i Prostornog plana Sisačko - moslavačke županije, a u skladu sa Zakonom o prostornom uređenju («Narodne novine» broj 30/94, 68/98 i 61/00) i Pravilnikom o sadržaju, mjerilima kartografskih prikaza, obveznim prostornim pokazateljima i standardu elaborata prostornih planova («Narodne novine» broj 106/98).

Prioriteti uređivanja prostora određuju se Programom mjera za unapređenje stanja u prostoru Općine Martinska Ves.

c) Program mjera za unapređenje stanja u prostoru Općine Martinska Ves
(Sisak, veljača 1996. g.)

Program mjera za unapređenje stanja u prostoru na području Općine Martinska Ves načinjen je na osnovu "Izvješća o stanju u prostoru Općine Martinska Ves, koje sadrži analizu pokrivenosti područja Općine prostorno-planskom dokumentacijom, vrednovanje konceptualnih obilježja prostornog razvitka na temelju postojećih prostornih planova, stanje razorenosti naselja, te opću ocjenu i nedostatke prostorno planske dokumentacije, kao i razloge za njenu izmjenu, dopunu, te izradu novih prostorno planskih dokumenata.

Program mjera sadrži procjenu potrebe izrade izmjena i dopuna postojećih, odnosno izrade novih dokumenata prostornog uređenja, te druge mjere od značaja za izradu i donošenje tih dokumenata.

POTREBA IZRADE NOVIH DOKUMENATA PROSTORNOG UREĐENJA

Prostorni plan uređenja Općine Martinska Ves

Prostorni plan uređenja Općine izraditi će se temeljem članka 23. i 24. Zakona o prostornom uređenju kao osnovni dokument uređenja prostora za Općinu Martinska Ves, kojim će se utvrditi uvjeti za uređenje zemljišta, svrhovito korištenje, namjenu, oblikovanje, obnovu i sanaciju građevinskog i drugog zemljišta, zaštitu okoliša, zaštitu spomenika kulture i osobito vrijednih dijelova prirode u Općini.

Plan treba sadržavati osnove razvitka u prostoru, ciljeve prostornog uređenja, namjenu prostora, mjerila, smjernice, mjere i uvjete za korištenje, zaštitu i uređivanje prostora, koji će:

- stimulirati ponovno naseljavanje stanovništva,
- poticati obnovu i razvoj gospodarskih aktivnosti,
- osigurati optimalne lokacije za sve funkcije,
- štititi prirodne resurse,
- zadržati i zaštititi postojeće vrijednosti,
- ponuditi prostor za pojedinačni razvoj i zahtjeve,
- ponuditi mogućnosti za intervencije u usmjeravanju razvoja.

U sklopu Plana potrebno je preispitati granice građevinskog područja za sva naselja na području Općine Martinska Ves.

Prostorni plan uređenja Općine Martinska Ves biti će usuglašen sa Strategijom prostornog uređenja Republike Hrvatske i Prostornim planom Sisačko-moslavačke županije, a kao osnovna podloga za izradu Prostornog plana Općine Martinska Ves koristit će se Prostorni plan bivše Općine Sisak.

Područje Općine Martinska Ves formira centar općine za čiji razvoj je nužno planirati izgradnju kanalizacijske mreže s centralnim uređajem za pročišćavanje otpadnih voda. U tu svrhu treba izraditi tehničku dokumentaciju s dinamičkim planom etapnog izvođenja.

1.1.4. OCJENA DEMOGRAFSKOG STANJA

1.1.4.1 KRETANJE BROJA STANOVNIKA

OPĆINA MARTINSKA VES	Površina		STANOVNICI				STANOVI				DOMAĆINSTVA		gust. naselj. br.st/km ²
			popis 1991.		popis 2001.		popis 1991.		popis 2001.		1991.	2001.	
	km ²	%	broj	%	broj	%	broj	%	broj	%	broj	broj	
UKUPNO	124,87	100	4643	100	4026	100	1623	100	1607	100	1 483	1 383	32,24
Bok Palanječki	2,81	2,24	204	4,39	160	3,97	81	4,99	68	4,23	59	60	56,94
D.Martinska Ves	9,46	7,57	443	9,54	381	9,46	149	9,18	154	9,58	149	141	40,27
L.Martinska Ves	11,53	9,23	455	9,80	419	10,40	118	7,27	120	7,46	122	120	36,33
Desni Dubrovčak	1,30	1,03	164	3,53	141	3,5	59	3,63	61	3,79	72	56	108,46
Desno Željezno	17,49	14,02	277	5,97	231	5,73	91	5,60	99	6,16	98	83	13,20
Lijevo Željezno	1,03	0,82	21	0,45	18	0,44	10	0,61	12	0,74	12	7	13,84
Desno Trebarjevo	8,80	7,04	435	9,69	396	9,83	124	7,64	129	8,02	127	120	45,00
Lijevo Trebarjevo	1,34	1,40	89	1,91	70	1,73	33	2,03	25	1,55	35	22	50,72
Jezero Posavsko	5,91	4,52	112	2,41	104	2,58	47	2,89	50	3,11	71	39	17,59
Lijeva Luka	11,65	9,33	352	7,58	278	6,90	131	8,07	145	9,02	144	109	23,86
Ljubljanka	3,29	2,62	46	0,99	42	10,04	13	0,80	16	0,99	14	14	12,76
Mahovo	15,63	12,52	415	8,93	328	8,14	127	7,82	125	7,77	134	109	20,98
Setuš	13,05	10,45	236	5,08	206	5,11	76	4,68	82	5,10	93	74	15,78
Strelečko	3,74	2,97	545	11,73	511	12,69	172	10,59	226	14,06	182	188	136,63
Tišina Kaptolska	5,36	3,50	308	6,63	289	7,17	102	6,28	104	6,47	103	93	53,91
Tišina Erdedska	4,40	4,28	388	8,35	320	7,94	124	7,64	139	8,64	138	107	72,72
Žirčica	5,36	6,44	153	3,29	132	3,27	48	2,95	52	3,23	48	41	16,41

- Prema posljednjem službenom popisu iz 2001.g. u naseljima na području današnje Općine Martinska Ves živi 4 026 stanovnika, što predstavlja 1,83 % stanovništva Sisačko-moslavačke županije.
- Općina Martinska Ves je slabije naseljeni prostor, jer je 2001. godine prosječna gustoća naseljenosti Općine Martinska Ves bila 32,24 stanovnika na km² (Županija 56,3 stanovnika na km²).

Kretanje broja stanovnika:

- Rezultat kretanja broja stanovnika pokazuje negativan migracijski proces (iz ovog prostora više je iselilo njegovih stanovnika nego se u njega uselilo novih stanovnika iz drugih područja).

Vitalitet stanovništva:

- Stanovništvo pokazuje nepovoljna vitalna kretanja. Ovaj je prostor stalno bilježio prirodni pad stanovništva, jer je bilo više umrlih nego živorođenih, iako se u apsolutnom broju smanjuju obje ove skupine.
- U skladu s tim dobna struktura stanovništva pokazuje da ono ubrzano sve više stari.

Stanovništvo prema aktivnosti:

- Većina stanovništva u naseljima na području današnje Općine Martinska Ves živjela je od poljodjelstva.

DEMOGRAFSKE PROMJENE KAO POSLJEDICA DOMOVINSKOG RATA

Već nakon prvih početaka pobune i agresije na Hrvatsku, na području Općine Martinska Ves dolazi do velikih demografskih promjena. Naime, iako ovaj prostor nije direktno bio zahvaćen agresijom u toku i nakon rata uočava se tendencija napuštanja ovog prostora ponajprije od strane mlađe populacije koja je iselila u druge dijelove Države ili u inozemstvo.

Iz privremeno okupiranih područja Banovine, Posavine, prognana je većina stanovnika hrvatske narodnosti, koje se privremeno smještavalo u drugim naseljima na području Županije ili u drugim područjima Hrvatske, a dio prognanog stanovništva je odlazio i u inozemstvo.

Pod utjecajem niza čimbenika kao što su: društvena i gospodarska kriza koja je već bila prisutna u minulom desetljeću, posljedice Domovinskog rata, te potreba korjenite preobrazbe društva, koji će se procesi nastaviti i u sljedećim godinama; nije jednostavno na duži rok predvidjeti demografske promjene.

Veoma je teško izraditi bilo koju i kakvu prognozu, projekciju, procjenu ili predviđanje kretanja broja stanovnika, odnosno planirati broj stanovnika za veće ili manje društveno - političke zajednice i samostalna naselja.

Puno toga se izmjenilo posljednjih godina i to ne samo u ovoj Općini nego i u širem okruženju, što mora utjecati i na kretanje broja stanovnika u ovom području.

Došlo je do velikih migracija, brojni su stanovnici, osobito mladi, stradali u ratu, smanjuje se natalitet (prirodni priraštaj), pogoršavaju se vitalne značajke.

Unatoč svim navedenim ogradama vezano na relativno točnu procjenu broja stanovnika, za potrebe izrade "Studije naselja Sisačko - moslavačke županije"³ napravljena je procjena kretanja broja stanovnika na području Sisačko-moslavačke županije do 2005. godine, uzimajući u obzir sva navedena ograničenja, ali i poticajne mjere, koje će se u spomenutom razdoblju podržavati.

Na temelju svih spoznaja, procjena je da će 2005. godine na današnjem prostoru Sisačko-moslavačke županije prebivati ukupno oko 213.000 stanovnika, što predstavlja smanjenje za 38.000 stanovnika (15 %) u odnosu na broj stanovnika po popisu iz 1991. godine.

CILJEVI I SMJERNICE DEMOGRAFSKOG RAZVITKA

Radi ublažavanja demografskih poremećaja u Općini Martinska Ves, potrebno je utvrditi ciljeve demografskog razvitka i smjernice, a sve u cilju da se nepovoljni demografski procesi, koji postaju ograničavajući čimbenik razvitka, usmjere prema poželjnom kretanju pučanstva za što treba težiti ostvarenju sljedećih ciljeva:

- osigurati uvjete za ostanak mlađeg stanovništva na području Općine Martinska Ves,
- obnavljati ruralna naselja gdje za to postoje objektivne potrebe i mogućnosti,
- poboljšati standarde i kvalitetu življenja stanovništva,
- poticati povratak hrvatskog stanovništva iz dijaspe,

U okviru cjelokupne strategije i razvojne politike, na županijskoj razini treba predložiti sustav mjera i postupke koji bi trebali ublažiti postojeće poremećaje i pozitivno utjecati na demografske tokove:

³ «Studija naselja Sisačko-moslavačke županije», CPA d.o.o., Zagreb, 1997

- provoditi poticajnu, selektivnu i prostorno organiziranu populacijsku, ali i druge politike u Županiji (poreznu, stambenu, socijalnu, agrarnu, razvojnu, obrazovnu i dr.),
- utvrditi posebne mjere za revitalizaciju gradskih i ruralnih naselja, uz poticanje obiteljskog poduzetništva,
- izvršiti otkup neobrađenog plodnog zemljišta, te ga zajedno sa zemljištem koje je već u vlasništvu države dodijeliti, prodati uz povoljnu cijenu ili dati u dugoročni zakup poljoprivrednom stanovništvu,
- omogućiti porezne i druge olakšice, te davati povoljne kredite poslodavcima koji će u demografski ugroženim dijelovima Županije razvijati gospodarske djelatnosti i koji će pretežno zapošljavati domaće stanovništvo.

DEMOGRAFSKI I GOSPODARSKI PODACI TE PROSTORNI POKAZATELJI

Cjelokupno područje Općine Martinska Ves je izrazito ruralno područje, te dominiraju mala ruralna naselja.

Najveće mogućnosti za razvoj ima općinsko središte Desna Martinska Ves .

Potencijalna mogućnost za nastanak novih poduzeća leži u:

- geoprometnom položaju naselja Martinska Ves (most preko rijeke Save),
- poljoprivredi (ekološki uzgoj bilja),
- izgradnji mini farmi,
- šumarstvu i preradi drva,
- lovnom i ribolovnom turizmu.

U većem dijelu Općine Martinska Ves rasprostranjena su tla koja su pogodna za poljoprivredu, a uz rijeku Savu nalazimo tla koja bi nakon melioracije bila visoko pogodna za poljoprivredu.

Veliki dio Općine, radi promjena prirodnih i društvenih značajki, rezultirao je zapuštenosti pojedinih područja koja imaju za posljedicu postupnu promjenu krajobraza, a razlozi su depopulacija, neprovedena obnova ruralnih naselja, prometna izoliranost i sl.

2. CILJEVI PROSTORNOG RAZVOJA I UREĐENJA

2.1. CILJEVI PROSTORNOG RAZVOJA ŽUPANIJSKOG ZNAČAJA

2.1.1. RAZVOJ GRADOVA I NASELJA, POSEBNIH FUNKCIJA I INFRASTRUKTURNIH SUSTAVA

Razvoj naselja na području Općine Martinska Ves detaljno je obrađen u «Studiji naselja Sisačko–moslavačke županije». Studija je izrađena tijekom 1997 g., ali danas su poznati i rezultati popisa 2001.g., tako da će procjena broja stanovnika za 2010. godinu biti drugačija nego što je u Studiji.

U Općini Martinska Ves sva naselja su manja od 500 stanovnika osim naselja Strelečko koje ima 511 stanovnika. Razvojni trendovi su izrazito nepovoljni, a razlog tome je depopulacija, spora obnova infrastrukture i industrije.

IZVODI IZ «PROMETNE STUDIJE SISAČKO-MOSLAVAČKE ŽUPANIJE»

U ovoj Studiji detaljno je analiziran prometno-geografski položaj Županije.

a) Cestovni promet

Od novih cesta predlaže se izgradnja:

- Sisak-Desna Martinska Ves-Trebarjevo,
- Desno Trebarjevo-Lekenik

2.1.2. RACIONALNO KORIŠTENJE PRIRODNIH IZVORA

IZVOD IZ «KONCEPCIJSKOG RJEŠENJA PRIORITETNIH FAZA RAZVITKA VODOOPSKRBE NA PODRUČJU SISAČKO-MOSLAVAČKE ŽUPANIJE»

Općina Martinska Ves opskrbljuje se vodom iz Regionalnog vodovoda Sisak-Petrinja. U Općini Martinska Ves postoji javna vodovodna mreža na desnoj i lijevoj obali Save.

2.1.3. OČUVANJE EKOLOŠKE STABILNOSTI I VRIJEDNIH DIJELOVA OKOLIŠA

IZVOD IZ «IZVJEŠĆA O STANJU U OKOLIŠU SISAČKO-MOSLAVAČKE ŽUPANIJE»

Iz Studije se može zaključiti da:

- u Općini Martinska Ves nema opasnog tehnološkog otpada,
- u Općini Martinska Ves organizirano je skupljanje i odvoz komunalnog otpada, ali divlja smetlišta nalaze se na cijelom području Općine,
- prema karti «stanje kakvoće zraka» Općina Martinska Ves spada u područje manje onečišćenog zraka,
- odlaganje otpada za Općinu Martinska Ves vrši se u sklopu odlagališta komunalnog otpada Grada Siska.

Kroz ovaj dio Županije planirana je izgradnja produktovoda koji bi služio za transport proizvoda INA rafinerije Sisak. Trasa bi prolazila na udaljenosti od 400 da 1000 m od mjesta Mahovo, Lijeva Martinska Ves, Lijeva Luka.

IZVOD IZ PROSTORNOG PLANA SISAČKO-MOSLAVAČKE ŽUPANIJE

U okviru zaštite prirode izvan zaštićenih područja potrebno je:

- u cilju zaštite bioraznornosti sačuvati što gušću mrežu očuvanih biotopa; u okviru gospodarenja šumama sačuvati određeni postotak starih šuma; u poljodjelstvu i vodnom gospodarstvu sačuvati dio postojećih živica, šumaraka, prirodnih potoka i drugih vodenih staništa, a pri gradnji prometnica osigurati prijelaze za divljač,
- sprječavati zahvate i djelatnosti posljedice kojih su degradacija i smanjenje raznornosti biljnog i životinjskog svijeta,
- biološkom rekultivacijom umanjiti štetne posljedice velikih graditeljskih zahvata i površinskih kopova,
- pri vodnogospodarskim zahvatima predvidjeti mjere ublažavanja negativnih posljedica,
- predvidjeti odgovarajući oblik zaštite za ljekovite izvore (izvori tople vode u selu Bok Palanječki) u cilju njihova primjerenog korištenja (zdravstvo, turizam, rekreacija).

IZVOD IZ «PROGRAM GOSPODARENJA OTPADOM SISAČKO-MOSLAVAČKE ŽUPANIJE»

Ukupna količina evidentiranog tehnološkog otpada iznosi 6277,00 t.

2.2. CILJEVI PROSTORNOG RAZVOJA OPĆINSKOG ZNAČAJA**2.2.1. DEMOGRAFSKI RAZVOJ**

Danas na području Općine Martinska Ves prema zadnjem popisu 2001. godine živi 4.026 stanovnika. Prema broju stanovnika ističu se Strelečko (511 stanovnika), Lijeva Martinska Ves (419 stanovnika), Desna Martinska Ves (368 stanovnika).

Većina stanovništva u naseljima na području današnje Općine Martinska Ves živjela je od poljoprivrede.

OPĆINA MARTINSKA VES	Površina		STANOVNICI				STANOVI				DOMACINSTVA		gust. naselj. br.st/km ²
			popis 1991.		popis 2001.		popis 1991.		popis 2001.		1991.	2001.	
	km ²	%	broj	%	broj	%	broj	%	broj	%	broj	broj	
UKUPNO	124,87	100	4643	100	4026	100	1623	100	1607	100	1 483	1 383	32,24
Bok Palanječki	2,81	2,24	204	4,39	160	3,97	81	4,99	68	4,23	59	60	56,94
D.Martinska Ves	9,46	7,57	443	9,54	381	9,46	149	9,18	154	9,58	149	141	40,27
L.Martinska Ves	11,53	9,23	455	9,80	419	10,40	118	7,27	120	7,46	122	120	36,33
Desni Dubrovčak	1,30	1,03	164	3,53	141	3,5	59	3,63	61	3,79	72	56	108,46
Desno Željezno	17,49	14,02	277	5,97	231	5,73	91	5,60	99	6,16	98	83	13,20
Lijevo Željezno	1,03	0,82	21	0,45	18	0,44	10	0,61	12	0,74	12	7	13,84
Desno Trebarjevo	8,80	7,04	435	9,69	396	9,83	124	7,64	129	8,02	127	120	45,00
Lijevo Trebarjevo	1,34	1,40	89	1,91	70	1,73	33	2,03	25	1,55	35	22	50,72
Jezero Posavsko	5,91	4,52	112	2,41	104	2,58	47	2,89	50	3,11	71	39	17,59
Lijeva Luka	11,65	9,33	352	7,58	278	6,90	131	8,07	145	9,02	144	109	23,86
Ljubljanića	3,29	2,62	46	0,99	42	10,04	13	0,80	16	0,99	14	14	12,76
Mahovo	15,63	12,52	415	8,93	328	8,14	127	7,82	125	7,77	134	109	20,98
Setuš	13,05	10,45	236	5,08	206	5,11	76	4,68	82	5,10	93	74	15,78
Strelečko	3,74	2,97	545	11,73	511	12,69	172	10,59	226	14,06	182	188	136,63
Tišina Kaptolska	5,36	3,50	308	6,63	289	7,17	102	6,28	104	6,47	103	93	53,91
Tišina Erdedska	4,40	4,28	388	8,35	320	7,94	124	7,64	139	8,64	138	107	72,72
Žirčica	5,36	6,44	153	3,29	132	3,27	48	2,95	52	3,23	48	41	16,41

SMJERNICE IZ PROSTORNOG PLANA SISAČKO-MOSLAVAČKE ŽUPANIJE**Demografska obnova**

Uzajamna povezanost i uvjetovanost gospodarskog i demografskog razvitka temelj je razvojnog planiranja. Za gospodarsku revitalizaciju područja potrebno je radno sposobno stanovništvo na ukupnoj razini, od kojih jedan dio ima managerske sposobnosti za uvođenje novih proizvodnih programa. Posebnim poticajima potrebno je osigurati povratak radno sposobnog stanovništva u mjesta rođenja ili u neka druga područja.

Oblik demografske obnove Županije ne smije se stoga ograničiti samo na klasično poticanje reprodukcije stanovništva, koje može dati rezultate samo u dužem vremenskom razdoblju, a nema sigurnosti da brojnije mlađe generacije neće emigrirati iz tog područja. Stoga je potrebno primjenjivati različite oblike obnove, uključujući i druge oblike gospodarske i općenito ukupne revitalizacije.

1. Potrebno je postaviti okvire gospodarske revitalizacije, naročito južnog dijela Županije, čime se posredno ostvaruju uvjeti za veću reprodukciju malobrojnog reprodukcijski sposobnog stanovništva i dolazak novog stanovništva.
2. Opći okviri obnove znače primarno omogućavanje ostanka stanovništva, jer je emigracija mlađeg, obrazovanijeg i reprodukcijski sposobnog stanovništva najveća prepreka svakoj demografskoj obnovi. Potrebno je omogućiti uvjete gospodarskog razvoja u kojem domicilna populacija nema prirodni pad stanovništva.
3. Povratak raseljenih osoba prvenstveno će značiti povećanje brojnog stanja populacije no, s obzirom na primarni povratak uvjetno starijih osoba i očekivani nepotpuni povratak, neće bitnije utjecati na znatniju promjenu reprodukcijskih kretanja,
4. Moguće mjere revitalizacije morale bi omogućiti zapošljavanje i stambeno zbrinjavanje u županijskim područjima posebne državne skrbi iz sredstava socijalnog i gospodarskog programa.
5. Demografska obnova županijskog područja u trenutnim demografskim uvjetima može se temeljiti na ostanku novopridošlog stanovništva, povratku dijaspore i omogućavanju dolaska novog obrazovanijeg, mlađeg i reproduktivno sposobnog stanovništva.
6. Povratak stanovnika s rada u inozemstvu nije intenzivan (oko 4,5 % ukupnog stanovništva), te neće bitnije utjecati na promjene postojećih procesa.
7. Potpuno je jasno da se demografska obnova Županije može provoditi u sklopu gospodarske obnove, kao njen integralni dio i važna pretpostavka svakog planiranja u prostoru.

2.2.2. ODABIR PROSTORNO RAZVOJNE STRUKTURE

Osnovni cilj politike gospodarskog razvitka Općine Martinska Ves temelji se na:

- donošenju odluka sa što većom neposrednom suradnjom sa stanovništvom i uključivanjem svih sudionika kod odlučivanja u zajedničkim ciljevima;
- zajedničkom pristupu gospodarskom razvoju sa županijske i lokalne razine, uz istovremenu primjenu instrumenata i mjere potpore razvoju sa državne razine.

Glavni ciljevi gospodarskog razvitka Općine su:

- priskrbiti razvojnu pomoć u gospodarski nerazvijenim i ugroženim područjima;

- povećati ukupni narodni dohodak i razinu obrazovanja ljudi;
- smanjiti nezaposlenost i povećati produktivno zapošljavanje.

Pod-ciljevi za ostvarivanje glavnih ciljeva su:

- potaknuti razvoj dinamičnih, inovativnih i izvozno usmjerenih lokalnih proizvodnih sustava;
- unaprijediti gospodarstvo vlastitim, državnim i inozemnim resursima podržavajući infrastrukturu za poduzetništvo;
- unaprijediti poljoprivredu, proizvodnju hrane i razvoj sela;
- poticati strana ulaganja u Općinu; privlačiti i koristiti druge strane resurse za razvoj;
- čuvati i unapređivati okoliš, spomeničku baštinu i krajolik, te druge stečene i stvorene resurse za budući razvoj;
- prostor Općine koristiti tako da gospodarstvo, posebno mala i srednja poduzeća, budu locirana na postojećim razvojnim osima, a u ostalim dijelovima općinskog prostora razvijati gospodarske djelatnosti koje čuvaju i unapređuju okoliš i prirodu;
- poticati regionalno partnerstvo te razvijati samopovjerenje i društvenu koheziju;
- ubrzati promjene tradicionalne strukture za donošenje odluka u kreiranju i provedbi mjera politike razvoja, te potaknuti stvaranje novih oblika upravljanja na svim razinama Županije;
- prioritetne akcije i projekte uobličiti za stratešku preobrazbu.

2.2.3. RAZVOJ NASELJA, DRUŠTVENE, PROMETNE I KOMUNALNE INFRASTRUKTURE

Za očekivati je da će se najbrže razvijati naselje Martinska Ves kao općinsko središte.

Sva ostala naselja na području Općine imati će izrazito agrarno obilježje. Za očekivati je da će seoska naselja s većim mogućnostima agrarnog gospodarenja zadržati svoje ruralne značajke, s odgovarajućim osuvremenjivanjem života i rada u njima, dok će dio naselja izumrijeti.

Jedan od bitnih preduvjeta razvoja je socijalnog karaktera. Demografski manjkovi nisu nastali samo kao posljedica domovinskog rata, već su bili iskazivani i prije kroz negativan prirast stanovništva.

Razvoj naselja treba težiti postupnom preokretu u ruralnoj sferi tj. planske intervencije potrebno je prilagoditi stvaranju mogućnosti za razvoj poljoprivredne proizvodnje na bitno drugačijim osnovama od današnjih.

Razvitak krupne infrastrukture⁴ na području Općine Martinska Ves u idućem će se razdoblju odvijati prema zacrtanim programima i prioritetima u okviru sljedećih mjerila:

- županijske ceste,
- u punoj mjeri uvažavati i dopunjavati se sa srodnim prometnim sustavima, te poticati mješovite prijevoze robe.

⁴ Izvodi iz «Studije prometnog sustava Sisačko-moslavačke županije», izradio Institut građevinarstva Republike Hrvatske, Zavod za prometnice, Zagreb, ožujak 1999.

Prioritetna faza razvitka vodoopskrbe⁵ na području Općine Martinska Ves je:

- pristupiti evidentiranju, te utvrđivanju pravnog, ekonomskog i tehničko - tehnološkog statusa i stanja tzv. "lokalnih vodovoda", s ciljem izrade cjelovitih programa aktivnosti za uređenje i organiziranje istih u skladu sa zakonski uvjetovanim odrednicama propisanim za djelatnost javne vodoprivrede.

2.2.4. ZAŠTITA KRAJOBRAZNIH PRIRODNIH VRIJEDNOSTI, POSEBNOSTI I KULTURNO POVIJESNE CJELINE

IZVOD IZ STUDIJE: «STUDIJA ZAŠTITE KULTURNE BAŠTINE SISAČKO-MOSLAVAČKE ŽUPANIJE»

Prema Studiji zaštite kulturne baštine Sisačko-moslavačke županije Općina Martinska Ves pripada u područje Sisačke Posavine.

Sisačka Posavina - ovaj prostor pripada nizinskom području sjeverne Hrvatske. Niski prostor doline Save je sa sjevera omeđen padinama Moslavačke gore i Psunja, a sa južne strane padinama Vukomeričkih gorica i Zrinske gore. Odlikuje se prostranošću i nizinskim otvorenim prostorom. Osnovu egzistencijalnog prostora čini mirni tok rijeke Save, koji se proširuje u prostor sa svojim vijugavim rukavcima.

Naselja su izgrađena u okvirima postojećih lokaliteta. Nema pojave izgradnje novih stambenih zona. Širi prostor oko naselja posjeduje izrazite kvalitete kultiviranog krajolika. U pejzažnom pogledu veliku vrijednost predstavljaju šumska područja.

Prema popisu spomenika kulture na području Općine Martinska Ves evidentirano je:

Sva naselja u Općini Martinska Ves su povijesna naselja ruralnog karaktera.

Crkve:

- Župna crkva sv. Martina, Martinska Ves (Desna)

Kapele i kapele poklonci:

- Kapela sv. Petra i Pavla, Bok Palanječki,
- Grobljanska kapela, Martinska Ves (Desna),
- Kapela sv. Roka, Desno Željezno,
- Kapela poklonac, Žirčica.

Župni dvor:

- Župni dvor, Martinska Ves.

Građevine javne namjene:

- Zgrada Općine, Martinska Ves,
- Zgrada stare škole, Martinska Ves 80.
- Društveni dom 'Braća Radić', Desno Trebarjevo

Spomenička mjesta:

- Spomenik Anti i Stjepanu Radiću, Desno Trebarjevo.
- Desni Dubrovčak
- Desno Željezno

⁵ Izvod iz studije: »Program i plan vodoopskrbe Sisačko-moslavačke županije«, »Hidroprojekt ING«, Zagreb, siječanj 2000. godine

Prema utvrđenim kriterijima stupnja očuvanosti tradicijskih karakteristika ruralna naselja možemo valorizirati u sljedeće kategorije za područje Posavine, a koji se nalaze u Općini Martinska Ves:

- 1.kategorija: Bok Palanječki,
- 2.kategorija: nema na području Općine,
- 3.kategorija: Desna Martinska Ves, Lijeva Martinska Ves, Desni Dubovčak, Desno Trebarjevo, Lijevo Trebarjevo, Lijeva Luka, Mahovo.

2.3. CILJEVI PROSTORNOG UREĐENJA NASELJA NA PODRUČJU OPĆINE

2.3.1. RACIONALNO KORIŠTENJE I ZAŠTITA PROSTORA

Jedna od temeljnih zadaća prostornog uređenja je zaštita prostora kao prirodnog resursa, što nameće obziran način korištenja. Društveni odnos prema korištenju prostora u novije je vrijeme bitno promijenjen, te se Republika Hrvatska i Ustavom, a potom i donošenjem Strategije i Programa prostornog razvitka odredila za politiku održivog razvoja.

Promjena i kvalitetniji odnos spram prostora i njegovog korištenja može se oživotvoriti uvođenjem informatičkog, znanstveno - istraživačkog, koordinacijskog i napose odgovarajućeg zakonskog okvira kao ključne podloge za provođenje smjernica Plana, usuglašavanja razvojnih interesa i postupaka, te pripremu temeljnih preduvjeta za pojedine razvojne pravce.

U fazi određivanja razvojnih preduvjeta nužno je afirmirati ustavnu odrednicu o prostoru kao dijelu nacionalnog bogatstva, ograničenog i u kvalitativnom i u kvantitativnom pogledu, kroz niz mjera, usuglašanih planskih akcija i zabrana, kako bi neposredni i dugoročni ciljevi i interesi postali prepoznatljivi elementi razvoja.

Ciljevi racionalnog korištenja i zaštite prostora su:

- preispitivanje važećih građevinskih područja u odnosu na izgrađenost u prostoru;
- racionalno planiranje novih površina za razvoj naselja i gospodarskih pogona;
- poboljšavanje efikasnosti korištenja svih postojećih već angažiranih prostora;
- gašenje neprimjerenih sadržaja u prostoru uz njegovu sanaciju i revitalizaciju;
- određivanje prostora vrijednih resursa na kojima je isključena prenamjena prostora;
- prilikom planiranja trasa prometne i komunalne infrastrukture prioritetno ispitati mogućnosti korištenja postojećih koridora i izbjegavati zauzimanje novih površina (posebice poljoprivrednih i šumskih);
- u odnosu na ostale načine korištenja zemljišta težiti povećanju u korist poljoprivrednog i šumskog zemljišta.

Promjena odnosa prema prirodnim resursima (pitka voda, vrijedne prirodne cjeline, poljoprivredne i šumske površine itd.) je nužna i postala je osnovni postulat u najnovijoj generaciji dokumenata prostornog uređenja. Kako je načelno jasno da su resursi ograničeni, u idućem planskom razdoblju potrebno je predložiti raznolike mogućnosti korištenja resursa. Promjena odnosa prema resursima, naime omogućuje intenzivniji razvoj komplementarnih djelatnosti u tercijaru (npr. "kontinentalni" tip turizma),

te razvojno aktiviranje društvenih djelatnosti obrazovanja, zdravstva, kulture i rekreacije.

Kako se, vezano na demografske i društvene promjene, ukidanje društvenog vlasništva, te očekivani razvoj malih i srednjih poduzeća na području Županije očekuju novi zahtjevi za gradnjom stambenih i gospodarskih sadržaja, Prostornim planom Županije utvrđuje se preraspodjela građevinskih područja na način da se, zadržavajući ukupnu površinu građevinskog područja, zadovolje sljedeći uvjeti:

- povećanje građevinskih područja u demografski aktivnim naseljima, te njihovo smanjenje u naseljima s negativnim demografskim pokazateljima;
- uključanje postojećih izgrađenih poteza u građevinsko područje gdje god je to moguće;
- utvrđivanje provedbenim odredbama smjernica za rekonstrukciju i nadogradnju postojećih zgrada izvan građevinskih područja;
- sustavno uvažavanje svih uvjeta za ograničenja građevinskih područja (zemljišta nedovoljne nosivosti, plavljena područja, zone intenzivne poljoprivrede, oranice 1. i 2. kategorije, postojeći i planirani prometni i infrastrukturni koridori, šumsko zemljište, zaštitni pojas spomenika prirodne i kulturne baštine, zaštita vodocrpilišta, zaštita okoliša, zaštita koridora u kojima je posebnim gradskim odlukama zabranjena gradnja i sl.);
- planiranje gospodarskih zona u područjima koja je moguće kvalitetno opremiti prometnicama i komunalnom infrastrukturom;
- u ukupnom odnosu površine građevinskog područja ne povećati, već samo preraspodijeliti na drugi način, u skladu sa stvarnim potrebama na terenu.

Ciljevi razvitka komunalne infrastrukture su:

- gradnja lokalne cestovne mreže u planiranim urbanim područjima;
- razvijanje ostalih infrastrukturnih sadržaja koji na lokalnoj razini trebaju učinkovito pratiti gospodarski razvitak;
- iskoristivost sustava komunalne infrastrukture na lokalnoj razini;
- na najmanju moguću mjeru smanjiti nepovoljne utjecaje komunalne infrastrukture na stanje okoliša (izgradnjom cjelovitih sustava odvodnje i obrade otpadnih voda);
- osiguranje prostornih i tehnoloških pretpostavki za postupanje s otpadom.

2.3.2. KRITERIJI UTVRĐIVANJA GRAĐEVINSKIH PODRUČJA NASELJA U ODNOSU NA POSTOJEĆI I PLANIRANI BROJ STANOVNIKA, GUSTOĆU STANOVANJA, IZGRAĐENOST, ISKORIŠTENOST I GUSTOĆU IZGRAĐENOSTI, OBILJEŽJA NASELJA, VRIJEDNOSTI I POSEBNOSTI KRAJOBRAZA, PRIRODNIH I KULTURNO-POVIJESNIH CJELINA

Građevinsko područje sastoji se:

- izgrađenog dijela građevinskog područja (skup već izgrađenih čestica)
- neizgrađenog dijela građevinskog područja (površina za daljnji razvoj naselja)

Tablica-Postojeća građevna područja naselja na području Općine Martinska Ves

Naselje	Broj stanovnika 1991.godine	Utvrđeno građevinsko područje(ha)	Kategorija izgrađenosti
Bok Palanječki	204	24,00	II
Desna Martinska Ves	443	45,60	II
Lijeva Martinska Ves	455	37,37	II
Desni Dubrovčak	164	20,20	II
Desno Željezno	277	33,00	II
Lijevo Željezno	21	3,98	II
Desno Trebarjevo	435	43,62	II
Lijevo Trebarjevo	89	8,15	II
Jezero Posvasko	112	51,00	III
Lijeva Luka	352	41,50	II
Ljubljanica	46	10,50	III
Mahovo	415	52,50	III
Setuš	236	38,00	III
Strelečko	545	32,02	I
Tišina Kaptolska	308	29,45	II
Tišina Erdedska	388	60,50	III
Žirčica	153	20,80	III
UKUPNO	4 643	552,19	-

Iz analize je vidljivo da je Prostornom planom bivše Općine Sisak za građevinska područja naselja predviđeno dovoljno velikih površina, no njihov raspored danas ne zadovoljava stvarne potrebe u prostoru. Prevelika građevinska područja planirana su u naseljima koja danas imaju mali broj stanovnika, a prometno su izolirana.

Kako se, vezano na demografske i društvene promjene, ukidanje društvenog vlasništva, te očekivani razvoj malih i srednjih poduzeća na području Općine očekuju novi zahtjevi za gradnjom stambenih i gospodarskih sadržaja, Prostornim planom Općine utvrđuje se preraspodjela građevinskih područja zadržavajući ukupnu površinu građevinskog područja.

Prilikom izrade ovoga PPUO Martinska Ves potrebno je unijeti korekcije u granice građevinskih područja kako bi se udovoljilo opravdanim zahtjevima lokalne samouprave.

Br.	Naselje	1971.godina	1981.godina	1991.godina	2001.godina
1.	Bok Palanječki	249	207	204	160
2.	Desna Martinska Ves	600	492	443	381
3.	Desni Dubrovčak	242	204	164	141
4.	Desno Trebarjevo	513	482	435	396
5.	Desno Željezno	367	315	277	231
6.	Jezero Posavsko	203	165	112	104
7.	Lijeva Luka	556	442	352	278
8.	Lijeva Martinska Ves	572	520	455	419
9.	Lijevo Trebarjevo	133	104	89	70
10.	Lijevo Željezno	55	29	21	18
11.	Ljubljanica	64	54	46	42

12.	Mahovo	523	459	415	328
13.	Setuš	344	292	236	206
14.	Strelečko	458	526	545	511
15.	Tišina Erdedska	521	482	388	320
16.	Tišina Kaptolska	334	267	308	289
17.	Žirčica	184	167	153	132

ANALIZA GRAĐEVINSKIH PODRUČJA IZ OSNOVE KORIŠTENJA I ZAŠTITE PROSTORA

2.3.3. UNAPREĐENJE UREĐENJA NASELJA I KOMUNALNE INFRASTRUKTURE

Budući razvoj na području Općine Martinska Ves biti će prvenstveno usmjeren na razvojno i demografski atraktivnija područja. Odabirom ograničenog broja naselja s prioritetom u razvoju omogućiti će se:

- osiguranje prostora za širenje stambenih i radnih zona;
- otvaranje novih radnih mjesta u poljoprivredi, proizvodnji i uslugama u jačim gravitacijskim središtima;
- unapređenje standarda naselja (društveni, obrazovni, rekreacijski sadržaji);
- optimalizacija prometnog povezivanja (cestovne prometnice, javni prijevoz);
- kvalitetno opremanje komunalnom infrastrukturom;
- zaštita okoliša i ambijentalnih vrijedno

BR.	Naselje	Broj stanovnika			Ukupno stan.	Stalno 1991.	Odmor	PGR/ha	Br.stanovnika na ha	Br. stanova na ha	Kategorija
		1971.	1981.	1991.							
1.	Bok Palenječki	249	207	204	81	68	12	24	8,50	3,40	II
2.	Desna Martinska Ves	600	492	443	149	148	1	45,60	9,70	3,30	II
3.	Desni Dubrovčak	242	204	164	72	66	6	20,20	8,10	3,60	II
4.	Desno Trebarjevo	513	482	435	127	122	4	43,62	10,00	2,90	II
5.	Desno Željezno	367	315	277	98	96	2	33,00	8,40	3,00	II
6.	Jezero Posavsko	203	165	112	71	68	3	51,00	2,20	1,40	III
7.	Lijeva Luka	556	442	352	144	142	2	41,50	8,50	3,50	II
8.	Lijeva Martinska Ves	572	520	455	122	122	-	37,37	12,20	3,30	II
9.	Lijevo Trebarjevo	133	104	89	35	35	-	8,15	10,90	4,30	II
10.	Lijevo Željezno	55	29	21	12	12		3,98	5,30	3,00	II
11.	Ljubljanka	64	54	46	14	13	1	10,50	4,40	1,30	III
12.	Mahovo	523	459	415	134	133	1	52,50	7,90	2,60	III
13.	Setuš	344	292	236	93	91	2	38,00	6,20	2,40	III
14.	Strelečko	458	526	545	182	179	2	32,02	17,00	5,70	I
15.	Tišina Erdedska	521	482	388	138	133	5	60,50	6,40	2,30	III
16.	Tišina Kaptolska	334	267	308	103	100	3	29,45	10,50	3,50	II
17.	Žirčica	184	167	153	48	47	1	20,80	7,40	2,30	III

Ciljevi razvitka komunalne infrastrukture su:

- gradnja lokalne cestovne mreže u planiranim urbanim područjima;
- razvijanje ostalih infrastrukturnih sadržaja koji na lokalnoj razini trebaju učinkovito pratiti gospodarski razvitak;
- iskoristivost sustava komunalne infrastrukture na lokalnoj razini;
- na najmanju moguću mjeru smanjiti nepovoljne utjecaje komunalne infrastrukture na stanje okoliša (izgradnjom cjelovitih sustava odvodnje i obrade otpadnih voda);
- osiguranje prostornih i tehnoloških pretpostavki za postupanje s otpadom

3. PLAN PROSTORNOG UREĐENJA

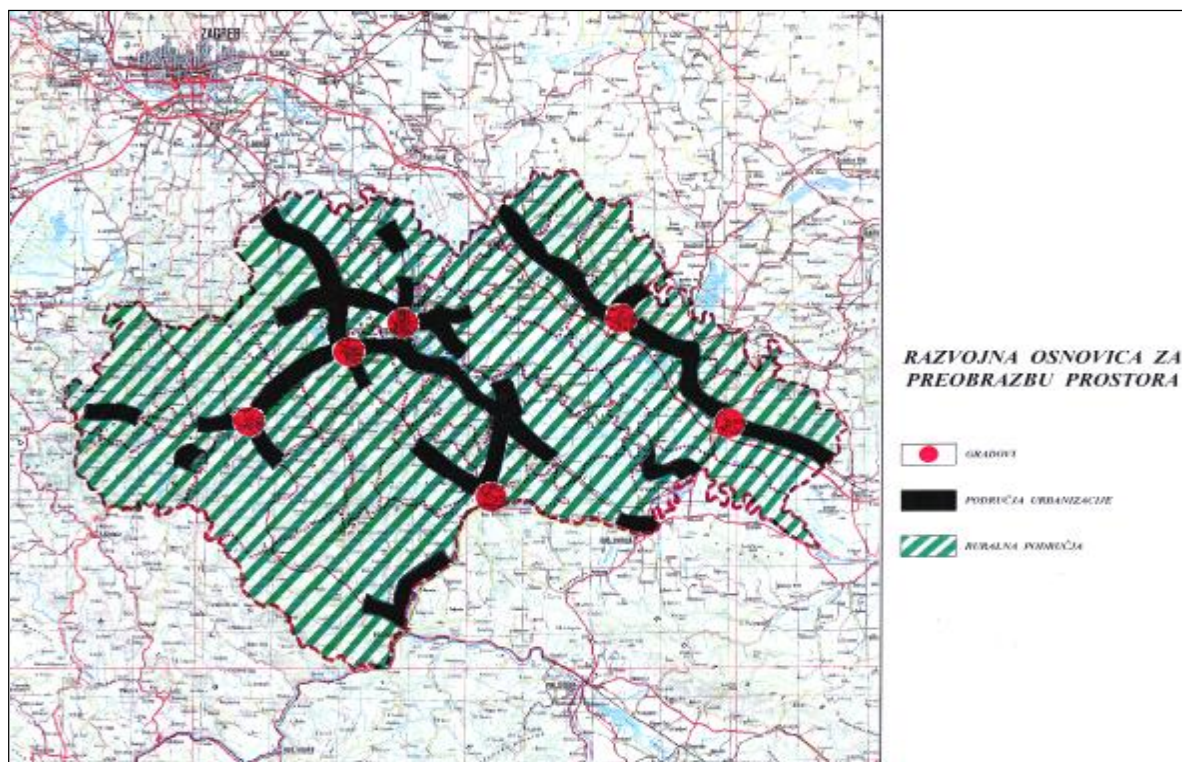
3.1. PRIKAZ PROSTORNOG RAZVOJA NA PODRUČJU OPĆINE MARTINSKA VES U ODNOSU NA PROSTORNU I GOSPODARSKU STRUKTURU ŽUPANIJE

Područje Općine Martinska Ves smješteno je u sjevernom dijelu Sisačko-moslavačke županije omeđeno: sjeverno graniči s općinama Zagrebačke županije, na istoku s Općinom Velika Ludina, na jugu s Gradom Siskom, a na zapadu s Općinom Lekenik.

Obzirom na svoj položaj unutar Sisačko-moslavačke županije (granična općina sa gospodarski razvijenom zagrebačkom županijom), ali i prometni položaj u Republici Hrvatskoj, te obzirom na činjenicu da je ovaj prostor pun prirodnih raznolikosti (dolina Save, Odre, Lonje, Odransko polje) postoje potencijalne mogućnosti prostornog i gospodarskog razvitka.

Kako poljoprivreda gubi svoju ulogu i važnost u gospodarskom razvoju, tako su vremenom svoju važnost, značaj i vitalnost počela gubiti i poljoprivredna naselja, što je vidljivo naročito nakon II. svjetskog rata, kada se počinju javljati neprekinuta negativna demografska kretanja, koja dovode do znatnog smanjenja broja poljoprivrednika, pa tako i do velikog smanjenja ukupnog broja stanovnika.

Zbog demografskih promjena, prostorni razvoj koji se očekuje u narednom periodu neće biti intenzivan, niti će zahtijevati značajne nove površine za razvoj, niti proširenje građevinskih područja, već njihovu preraspodjelu.

U dosadašnjim prostornim planovima razvoj prostora Općine Martinska Ves temeljio se na precijenjenom porastu stanovništva, te na predviđenom industrijskom razvoju (vezano za industrijske resurse Grada Siska). Stoga su u prostornim planovima bile predviđene velike površine za daljnje širenje industrije i građevinskih područja. Potencijalne lokacije za manje proizvodne pogone i uslužne djelatnosti nisu bile do sada istraživane, a za njima postoje danas stalni zahtjevi investitora. Dosadašnji pristup lociranju «mini-farmi» samo na velikim udaljenostima od građevinskih područja, bez potrebne infrastrukture je neprihvatljivo za obiteljska poljoprivredna gospodarstva.

Strateški ciljevi urbanog razvoja (iz Prostornog plana Sisačko-moslavačke županije)

Strategijom i Programom prostornog uređenja Republike Hrvatske određeni su strateški ciljevi i usmjerenja urbanog razvoja, kojima se treba utjecati na skladniji razvoj urbanog sustava Republike Hrvatske, pa time i Sisačko-moslavačke županije.

Od predloženih dvadesetak strateških ciljeva, koji se odnose na cjelokupni prostor Hrvatske, za područje Općine Martinska Ves bitni su sljedeći strateški ciljevi, koji se mogu ostvariti određenim aktivnostima u samoj Općini:

- vođenje aktivne politike uređenja seoskih naselja,
- obnavljanje i uređivanje povijesnih središta gradova i naselja, kao mjesta tradicijskog graditeljskog identiteta s funkcijama usluga, kulture i stanovanja,
- opremanje naselja građevinama društvenog standarda i komunalnim uređajima, koji osiguravaju gospodarski rast i rast životnog standarda.

U kontekstu prostorne, gospodarske i demografske strukture Županije i njenog središta Grada Siska, razvoj i urbanizacija područja Općine Martinska Ves temelji se na:

- a) budućoj boljoj prometnoj povezanosti unutar Županije i šire;
- b) gospodarskim planovima razvoja Općine;
- c) zaustavljanju demografskog nazadovanja osobito naselja izvan glavnih prometnih tokova;
- d) raznim vidovima zaštite prostora u najširem smislu.

što je u skladu s postavkama županijskog Prostornog plana.

3.2. OSNOVNA NAMJENA I KORIŠTENJE POVRŠINA

3.2.1. OSNOVNA NAMJENA I KORIŠTENJE POVRŠINA

Temeljna podjela prostora Općine je trojaka:

- prostor namijenjen za građevna područja,
- prostor izvan građevnih područja, te
- prostor prometnih i infrastrukturnih koridora.

Detaljnije, ovim Planom prostor je namijenjen:

1. površinama za građevna područja i to za:
 - građevna područja naselja;
 - građevna područja za gospodarsku izgradnju;
 - građevna područja za šport i rekreaciju;

2. površinama izvan građevnih područja i to za:
 - šumske površine, (privatne i gospodarske šume);
 - poljodjelske površine;
 - vodene površine;
 - površine za iskorištavanje sirovina
3. komunalnim i prometnim površinama i infrastrukturnim koridorima i to za:
 - površine groblja;
 - površine prometnih koridora (cesta);
 - koridore i parcele infrastrukturnih sustava

SUSTAV NASELJA

Na području Općine Martinska Ves postoji 17 naselja, od kojih Desna Martinska Ves predstavlja općinsko središte, a ostala naselja su seoskog – ruralnog tipa. Planira se sljedeća funkcionalno – organizacijska shema:

1. područno i veće lokalno središte (malo razvojno središte) – općinsko središte: MARTINSKA VES (Lijeva i Desna)

2. sva ostala naselja

Općinski centar Martinska Ves trebala bi biti administrativno središte i nositelj razvitka i inicijator razvojnih promjena na području Općine. Poboljšanjem komunalne infrastrukture (vodovod, kanalizacija, plin) treba omogućiti stanovnicima Martinske Vesi građanski način života, te proširiti mogućnosti individualizacije lokalnog načina života.

Kako bi se ostvarili preduvjeti za budući razvoj naselja Martinska Ves, potrebno je definirati područja za lociranje manjih proizvodnih i uslužnih pogona za koje danas postoji interes.

Ostala manja ruralna naselja uz lijevu i desnu obalu rijeke Save razvijaju se na poljoprivrednoj aktivnosti. Dio naselja koji će u budućnosti ostati bez stalnog stanovništva koristiti će se u funkciji sekundarnog stanovanja, seoskog turizma i rekreacije.

3.2.2. RAZVOJ I UREĐENJE PROSTORA NASELJA – GRAĐEVINSKA PODRUČJA

Postojeća građevinska područja naselja određena su PPO Sisak iz 1976.g. Zauzete su velike površine za građevna područja naselja.

Granice građevinskih područja naselja utvrđene su u pravilu dubinom parcele od cca 100 – 150 metara uz glavne puteve naselja, velika poplavna područja su neselektivnim pristupom postala građevinska područja.

Neučinkovitost korištenja prostora u Prostornim planovima bivših općina naročito dolazi do izražaja kada je kao posljedica društvenih i gospodarskih promjena, negativnih demografskih kretanja i posljedica rata velik dio područja Općine Martinska Ves ostao slabije naseljen.

Budući razvoj naselja na području Općine Martinska Ves temeljiti će se na razini njihovog položajnog značaja, demografskoj strukturi, mogućnostima građevinske obnove naselja, kao i mogućnostima osiguranja osnovnih komunalnih sustava (promet, vodoopskrba, elektroopskrba, plinska mreža i telekomunikacije). Obzirom na strukturu naselja nije za očekivati da će se ovi procesi, bitno uvjetovani ekonomskim mogućnostima, u svim naseljima Općine odvijati brzo i u skladu s potrebama i željama.

Razvojni i demografski potencijali moraju biti jedan od glavnih uvjeta za određivanje građevinskih područja naselja. Pri tome za veliki dio naselja u Općini za koja se ne očekuje demografski porast građevinsko područje mora biti svedeno samo na izgrađeni dio naselja (bez planiranih proširenja), dok se samo za naselja s pozitivnim kretanjima razvoja može planirati povećanje građevinskih područja na neizgrađene dijelove naselja.

Građevinska područja naselja moraju biti zadržana na razini koja je bila planirana prostornim planovima bivših općina koji su danas na snazi. Ukoliko je to moguće, u skladu s demografskim i gospodarskim pokazateljima potrebno je smanjiti površinu građevnog područja i to:

- preraspodjelom neizgrađenog dijela građevinskog područja,
- zadržavanjem izgrađenog dijela, uz smanjenje neizgrađenog dijela građevinskog područja,
- zadržavanjem samo izgrađenog dijela građevinskog područja naselja.

3.2.3. RAZVOJ I UREĐENJE PROSTORA IZVAN NASELJA

Korištenje prostora izvan građevinskog područja namijenjeno je prioritetno, a dijelom isključivo poljoprivredi, šumarstvu i vodnom gospodarstvu, s težnjom očuvanja što većih kontinuiranih površina i prirodnih režima, šumskih ekosustava i očuvanja seoskih i poljoprivrednih krajolika.

Građenje građevina koje po zakonu mogu biti izvan građevinskog područja mora biti uređeno tako da se ne mogu formirati naselja, ulice i grupe građevinskih parcela, da se ne zauzima prostor područja uz obalu vodotoka, te tako da se ne koristi prostor uz postojeće prometnice i površine vrijednih, a posebno uređenih poljoprivrednih zemljišta.

POLJOPRIVREDNO TLO

Prema pogodnostima i uvjetima za korištenje i obradu tla na području Općine Martinska Ves su razvrstana u dvije osnovne kategorija:

- vrijedne poljodjelske površine, koje zauzimaju oko 10 ha
- građevinska područja i ostala tla, odnosno tla privremeno ili trajno nepogodna za obradu.

ŠUMSKE POVRŠINE

Šumom se smatra svaka površina veća od 10 ari obrasla šumskim drvećem, sa svrhom da služi za proizvodnju šumskih proizvoda ili da ima zaštitnu ili posebnu namjenu bez obzira na obrast i visinu stabala.

Dio prostora Općine Martinska Ves pokriven je šumskom vegetacijom. Opće korisne funkcije šuma su sljedeće:

- zaštita tla, prometnica i drugih objekata od bujica i poplava
- utjecaj na vodni režim i hidroenergetski sustav
- utjecaj na plodnost i poljoprivrednu proizvodnju
- utjecaj na klimu (mikroklimatski uvjeti)
- zaštita i unapređenje čovjekova okoliša
- stvaranje kisika i pročišćavanje atmosfere
- rekreativna, turistička i zdravstvena funkcija
- utjecaj na faunu i lov ...

Šumama na području Općine Martinska Ves upravljaju Hrvatske šume p.o. Zagreb, Uprava šuma Sisak.

VODNE POVRŠINE

Vodotoci na području Općine Martinska Ves pripadaju vodnom području sliva rijeke Save.

Vodne površine su za područje Općine Martinska Ves značajne, jer velik dio prostora Općine predstavlja prirodnu retenciju u kojoj se voda duže ili kraće zadržava. Ova prirodna retencijska područja zadržavaju se i ovim Planom, kao prostori plavljenja u sustavu obrane od poplava Srednjeg Posavlja.

U prostorima retencije nije predviđena gradnja objekata, osim u funkciji sustava obrane od poplava.

POSEBNA NAMJENA

U skladu s potrebama Ministarstva obrane Republike Hrvatske ovim planom je u naselju Dubrovčak Desni, vojni kompleks od interesa obrane, lokacija SMP (skelsko mjesto prijelaza rijeke Save), predviđen kao zona posebne namjene.

Predmetna površina se određuje kao zona ograničene gradnje. Za izgradnju objekata ili izvođenje radova u toj zoni potrebno je prethodno pribaviti suglasnost Ministarstva obrane Republike Hrvatske.

POVRŠINE INFRASTRUKTURNIH SUSTAVA

Razvoj osnovne komunalne infrastrukture, te uređenje prometnica osnova su za razvoj ovog područja. Radi očuvanja vrijednog poljoprivrednog zemljišta i šuma vođenje infrastrukture je planirano u već postojećim infrastrukturnim koridorima uz minimalno zauzimanje novih površina.

Zadovoljavanje osnovnih komunalnih potreba (vodovoda, opskrbe električnom energijom, odvodnja otpadnih voda i pročišćavanje istih, telekomunikacijska mreža i dr.) nužni su za demografski oporavak ovog područja i trajni ostanak stanovništva na ovom prostoru. Infrastrukturni sustavi su obrađeni u poglavlju 3.5.

3.3. PRIKAZ GOSPODARSKIH I DRUŠTVENIH DJELATNOSTI

3.3.1. GOSPODARSKA NAMJENA

Broj zaposlenih 2001. godine u Općini Martinska Ves

BROJ ZAPOSLENIH U MARTINSKOJ VESI 2001.GODINI	
Poljoprivreda, lov i šumarstvo	10
Opskrba električnom energijom, plinom i vodom	24
Popravlak motornih vozila i motocikala, te predmeta za osobnu uporabu i kućanstvo	5
Prijevoz, skladištenje i veze	2
Javna uprava i obrana, obvezno socijalno osiguranje	8
Obrazovanje	22
Zdravstvena zaštita i socijalna skrb	1
UKUPNO	72

Trenutno je nezaposlenost u porastu, a broj zaposlenih raste u neprivredi i obrtništvu. Glavna karakteristika razvoja gospodarstva biti će u formiranju zona namijenjenih za malo i srednje poduzetništvo koje će imati potrebnu infrastrukturu ili će se takvi sadržaji obavljati u zonama mješovite namjene na izdvojenim građevinskim česticama.

Stoga je ovim Planom potrebno, između ostalog, osigurati sljedeće uvjete:

- Boljim razmještajem gospodarskih djelatnosti u naseljima uz glavne prometnice omogućiti korištenje cijelog prostora
- stvaranje manjih gospodarskih zona i lokacija radi zapošljavanja viška radne snage iz poljoprivrede i unošenja dohotka iz sekundarnih djelatnosti u

mješovita domaćinstva na selu i investicije u individualnu robnu poljoprivrednu proizvodnju.

- Kroz razvoj reproduksijskih cjelina u poljoprivredi i šumsko-drвноj proizvodnji, privesti svrhovitoj namjeni korisne površine uz očuvanje i uzgoj šuma i svu predostrožnost da pretjeranom strojnom i kemijskom obradom obradivih zemljišta ne nastupi suprotan efekt tj. desertifikacija i erozija.
- Zapošljavanjem i ravnomjernijim dohotkom stanovništva zaustaviti demografski pad i nastojati zadržati u najmanju ruku prirodni priraštaj stanovništva na regiji, te osigurati sve elemente životne reprodukcije na regiji.
- Budućnost daljnjeg gospodarskog razvoja u prostoru, biti će usmjeravana na disperziju manjih pogona čiste industrije iz većih gradova, s gradnjom skladišnih kapaciteta i razvojem prijevoznih usluga (dobar prometni položaj).

U tom smislu se očekuje razvoj sljedećih djelatnost:

- razvoj usluga i zanatstva,
- razvoj turizma (lovni i ribolovni).

MANJI PROIZVODNI SADRŽAJI

Manji proizvodni sadržaji mogu se odrednicama ovog Plana smještavati na dva načina:

- u sklopu zona mješovite gradnje (u skladu s Odredbama za provođenje Plana) čime se omogućuje prilagodljivost, uz nužno poštivanje odrednica o očuvanju okoliša, te
- u sklopu posebnih zona, u kojima se omogućuju manji troškovi opremanja i uređivanja zemljišta, povlastice koje se mogu očekivati od strane lokalne zajednice, a u cilju podržavanja poduzetništva i slično.

Kao mogući sadržaji predviđaju se prvenstveno manji prerađivački pogoni na temelju proizvodnje hrane, proizvodnja građevnog materijala, komunalne usluge, ali i sve druge proizvodnje koje ne zagađuju okoliš, a privučene su dobrim prometnim položajem (prodaja i popravak poljoprivrednih strojeva i slično).

U manjim naseljima će se vjerojatno potreba za lociranjem manjih ili srednjih pogona pojavljivati samo pojedinačno (zahtjevi za otvaranjem gospodarskih djelatnosti), te će se najveći dio njih rješavati u sklopu pojedinačnih lokacija, bilo unutar granica građevinskog područja naselja (u sklopu zona mješovite gradnje), bilo izvan njih, a u skladu sa Zakonom o prostornom uređenju.

POVRŠINE ZA ISKORIŠTAVANJE MINERALNIH SIROVINA

Prema podacima Ureda za gospodarstvo Sisačko-moslavačke županije, na području Općine Martinska Ves nema zahtjeva za površinama za iskop mineralnih sirovina.

USLUŽNA I TRGOVAČKA NAMJENA

S obzirom na policentrični razvoj, raznovrsnost ponude imati će značajno mjesto u poboljšanju kvalitete života i boljoj opskrbi stanovništva.

Novom generacijom dokumenata prostornog uređenja napušteno je monofunkcionalno planiranje prostora, te su određene zone mješovite namjene u kojima uz stanovanje mogu biti prisutni i različiti središnji sadržaji. U takvim zonama u sklopu građevinskih područja naselja moguća je gradnja:

- manjih prostora za rad bez štetnih utjecaja na okoliš,
- prostora za javne i prateće, trgovačke i uslužne, turističke i ugostiteljske sadržaje,

Način gradnje detaljno je određen provedbenim odredbama u sklopu Prostornog plana.

Ovakvim načinom gradnje u prostoru moguće je daleko prihvatljivije izaći u susret privatnim poduzetnicima pri lociranju najrazličitijih trgovačkih i uslužnih sadržaja, a stambene zone naselja obogaćuju se najrazličitijim pratećim sadržajima, uz nužan preduvjet da ne narušavaju stanje okoliša ili na bilo koji način snižavaju kvalitetu života u naselju.

UGOSTITELJSKO - TURISTIČKI SADRŽAJI

U razvoju turizma Općine Martinska Ves, s obzirom na svoje komparativne prednosti, raspolaže s sljedećim mogućnostima:

- vrijedne prirodne cjeline (dolina rijeke Save, Odre, Lonje, Odransko polje)
- mogućnosti lovnog i ribolovnog turizma,
- ekološki turizam,
- farmerski turizam.

U pregledu ponuda moguće je razlikovati nekoliko tipova turizma, koji se na području Općine Martinska Ves mogu razvijati u okviru kontinentalnog turizma:

- ruralni turizam, s osloncem na brojne ruralne cjeline, koje se uz primjerena poboljšanja mogu osposobiti za funkciju komplementarnog turizma,
- lovni i ribolovni turizam, posebno ekskluzivni vid lovnog turizma u lovištima s intenzivnim uzgojem divljači te ribolovni turizam na Lonji i Odri.

Trenutačno siromašnu turističku ponudu moguće je unaprijediti sljedećim mjerama:

- dimenzioniranje i opremanje ugostiteljskih građevina koja bi služila kao odmorišta namijenjena za tranzitni promet državnoj cesti;
- podizanje razine ugostiteljske usluge na cijelom području;
- ponuda smještaja u opremljenom auto - kampu, koji bi mogao zadovoljiti organizirana prezentacija ruralne arhitekture "in situ" na nekoj od postojećih vrijednih lokacija;
- uređenje i prezentaciju vrijednih prirodnih predjela;
- uređenje oglednih ekoloških poljoprivrednih gospodarstava s ponudom zdrave hrane ;
- izgradnja pratećih građevina i sadržaja za lovni i ribolovni turizam.

3.3.2. JAVNE I DRUŠTVENE DJELATNOSTI

Javne i društvene djelatnosti čine nadogradnju nekog područja, te su usmjerene prema podizanju standarda i kvalitete života pučanstva. One podižu obrazovnu, kulturnu i znanstvenu razinu te zdravstvenu kulturu cjelokupnog stanovništva u njihovom gravitacijskom i utjecajnom području.

Budući razvoj društvenih djelatnosti u Općini Martinska Ves u skladu je s postavljenim ciljevima u prostoru, predviđenim društveno - gospodarskim razvitkom, te politikom usklađenog regionalnog i policentričnog razvitka.

Na temelju prirodnih, gospodarskih, društvenih i kulturnih polazišta i prihvaćenih strateških ciljeva u prostoru utvrđuju se mjere i postupci za provođenje strategije razvitka društvenih djelatnosti:

1. javne službe i uprava
2. vjerske zajednice
3. kultura, odgoj i obrazovanje
4. zdravstvo i socijalna skrb
5. udruge građana

JAVNE SLUŽBE I UPRAVA

Upravne funkcije u Općini Martinska Ves obuhvaćaju djelatnosti lokalne samouprave, te djelatnosti ostalih općih službi i institucija, a smještene su u naselju Desna Martinska Ves.

VJERSKE ZAJEDNICE, UDRUGE GRAĐANA I DRUGE DRUŠTVENE I POLITIČKE ORGANIZACIJE

Udrugama građana i drugim društvenim i političkim organizacijama, kao i vjerskim zajednicama, koje su jednake pred zakonom i odvojene od Države, te koje će slobodno uspostaviti svoje ustrojstvo, omogućeno je obavljanje vjerskih obreda, te osnivanje učilišta, socijalnih i dobrotvornih ustanova.

KULTURA, ODGOJ I OBRAZOVANJE

U svrhu ostvarivanja strateškog cilja za podizanjem općeg obrazovanja i kulturne razine stanovništva, te kulturnog, umjetničkog, intelektualnog, tehničkog i drugog stvaralaštva, potreban je daljnji razvitak svih vrsta kulturnih, umjetničkih i informacijskih djelatnosti, odnosno odgovarajućih institucija.

Kako bi odgojne i obrazovne institucije mogle uspješno ispunjavati svoje zadaće predviđeno je da nadležne županijske i gradske službe, na temelju kritičke raščlambe postojeće mreže ustanova za odgoj djece predškolske dobi, te mreže ustanova za obavezno osnovno obrazovanje, izrade novu mrežu koja će biti u funkciji demografskog "pokrivanja" i demografskog razvoja, pogotovo nedovoljno naseljenih područja Županije. Suvremeni pristup u organizaciji rada škole traži prilagodljivost, odnosno svakodnevno osuvremenjivanje mreže škola.

ZDRAVSTVO I SOCIJALNA SKRB⁶

Mreža zdravstvenih djelatnosti za koju treba osigurati prostor i uvjete rada obuhvaća:

- zdravstvene ustanove u državnom vlasništvu: klinike, kliničke bolnice, klinički bolnički centri, državni zdravstveni zavodi;
- zdravstvene ustanove u vlasništvu Županije: domovi zdravlja, ustanove za zdravstvenu njegu u kući, poliklinike, opće i specijalne bolnice, ljekarne, lječilišta, ustanove za hitnu medicinsku pomoć, zavodi za javno zdravstvo i transfuzijsku medicinu;
- zdravstvene ustanove u privatnom i mješovitom vlasništvu (mogu biti i ustanove u vlasništvu Županije osim doma zdravlja, hitne medicinske pomoći, zavoda za javno zdravstvo i transfuzijsku medicinu).

Decentralizacijom nadležnosti u socijalnoj skrbi i zdravstvu poslovi gospodarenja i planiranja razvoja spuštene su s državnog nivoa na nivo lokalne i regionalne samouprave i na same ustanove socijalne skrbi i zdravstva.

Mreža građevina zdravstvene zaštite ustanova socijalne skrbi kojima gravitiraju stanovnici Općine Martinska Ves

Primarna zdravstvena zaštita	Ambulanta Doma zdravlja Sisak
Sekundarna zdravstvena zaštita	Opća bolnica «Dr. I. Pedišić
Tercijarna zdravstvena zaštita	Bolnica za kronične bolesti Petrinja Lječilište Topusko Neuropsihijatrijska bolnica «Dr. Ivan Barbot»
Ustanove socijalne skrbi	SOS-Dječije selo Lekenik Planirana ustanova za mlađe osobe s poremećajima u razvoju Dom umirovljenika Dječiji dom Vrbina Dom umirovljenika

⁶ Prema podacima UREDA ZA ZDRAVSTVO I SOCIJALNU SKRB SISAČKO-MOSLAVAČKE ŽUPANIJE

Uz navedene postoji niz zdravstvenih ustanova u privatnom sektoru.

Zdravstvena zaštita i djelatnost na području Općine Martinska Ves pokrivena je preko:

- ambulate u Desnoj Martinskoj Vesi, predviđene su još dvije nove ambulate
- stomatološke ambulate

Djelatnost socijalne skrbi je od posebnog značaja za Državu kako bi se ostvarili ciljevi osiguranja podjednakih uvjeta života svim stanovnicima u domeni zaštite djece.

U okvirima suvremenih načina u radu socijalnih službi potrebno je na razini Države, Županije i jedinica lokalne samouprave ostvariti zadovoljavajuću mrežu i smještajne mogućnosti svih vrsta javnih ustanova socijalne skrbi (za sve vrste korisnika), što se naročito odnosi na ustanove koje zbrinjavaju starije osobe i duševno bolesne i mentalno retardirane osobe, koje odgovarajuću skrb ne mogu dobiti u obitelji, te djecu i mladež s poremećajima u ponašanju.

SPORTSKO - REKREACIJSKI I TURISTIČKI SADRŽAJI

Za ostvarivanje sportskih programa treba osigurati prostorne preduvjete za razvijanje sportskih aktivnosti, rekreacije, zabave i odmora svim uzrastima stanovništva. Time treba biti obuhvaćena djelatnost sportskih udruga i saveza, organiziranje i održavanje sportskih natjecanja i priredbi, obavljanje stručnih poslova u sportu, te gradnja i održavanje sportskih građevina i drugih sadržaja i nekretnina za potrebe sporta, rekreacije, zabave i odmora stanovnika i drugih korisnika (turisti i posjetitelji).

Imajući u vidu snažan poticaj za gospodarsku, turistističku i društvenu afirmaciju područja u kojima se nalaze posebni sportski sadržaji, a u skladu s Programom prostornog uređenja Republike Hrvatske na području Sisačko - moslavačke županije

planirani su sljedeći sportski sadržaji županijskog značaja, a koji mogu biti locirani u Općini Martinska Ves:

- prateće građevine za lovni i ribolovni turizam;
- centri za različite oblike sportskih aktivnosti (sportovi na vodi, konjički, streličarstvo i sl.) za koje se ocjeni da doprinose bržem i učinkovitijem razvitku područja

LOVSTVO

Na području Općine Martinska Ves, a prema podacima Upravnog Županijskog ureda za gospodarstvo, Odsjek poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede nalaze se 2 zajednička lovišta i djelomično 3 državna lovišta :

LOVIŠTE	LOVOZAKUPNIK
Zajedničko lovište broj 5. Posavlje gornje desno	LU «Srna», Desno Trebarjevo
Zajedničko lovište 6. Posavlje gornje lijevo	LU «Prepelica», Mahovo
Državno lovište broj III/1, Belčičev Gaj	Seter d. o. o. Zadar
Državno lovište broj III/3, Brezovica	Udbinec d.o.o., Zagreb
Državno lovište III/37, Žutica	LU «Fazan», Topolje

Sva zajednička lovišta dana su u zakup lovačkim udrugama, a državna daje u zakup Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodnog gospodarstva. Osnova gospodarenja lovištima na području Općine Martinska Ves temelji se na prirodnom uzgoju divljači i očuvanju matičnog fonda.

3.4. UVJETI KORIŠTENJA UREĐENJA I ZAŠTITE PROSTORA

Iskaz prostornih pokazatelja za namjenu površina (naselja i izgrađene strukture; poljoprivredne, šumske, vodne, te površine posebne namjene i ostale površine)

redni broj	OPĆINA MARTINSKA VES				
1.0.	ISKAZ PROSTORNIH POKAZATELJA ZA NAMJENU POVRŠINA	oznaka	ukupno ha	% od površine Općine	stan / ha ha / stan*
1.1.	GRAĐEVINSKA PODRUČJA NASELJA ukupno		358,52	2,87	11,52
-	izgrađeni dio građevinskog područja	GP	334,46	2,60	12,03
1.2.	IZGRAĐENE STRUKTURE VAN GRAĐEVINSKOG PODRUČJA ukupno		578,53	4,71	0,14*
-	gospodarska namjena - proizvodna	I	61,76	0,49	0,01*
-	gospodarska namjena - poljoprivredna		89,94	0,72	0,02*
-	površina za iskorištavanje mineralnih sirovina	E	426,79	3,42	0,10*
-	površine uzgajališta (akvakultura)	H	-	-	-
-	poslovna namjena	K	-	-	-
-	ugostiteljsko - turistička namjena	T			
-	sportsko - rekreacijska namjena	R	10,04	0,08	0,002*
1.3.	POLJOPRIVREDNE POVRŠINE - OBRADIVE ukupno	P	6 982,09	55,96	1,73*
-	osobito vrijedno obradivo tlo	P1	-	-	-
-	vrijedno obradivo tlo	P2	4 330,91	34,70	1,07*
-	ostala obradiva tla	P3	2 651,18	21,26	0,65*
1.4.	ŠUMSKE POVRŠINE ukupno	Š	1 063,64	8,52	0,26*
-	gospodarske	Š1	1 063,64	8,52	0,26*
-	zaštitne	Š2	-	-	-
-	posebne namjene	Š3	-	-	-
1.5.	OSTALE POLJOPRIVREDNE I ŠUMSKE POVRŠINE ukupno	PŠ	2 996,32	24,02	0,74*
1.6.	VODNE POVRŠINE ukupno		453,63	3,63	0,11*
-	vodotoci	V	453,63	3,63	0,11*
1.7.	OSTALE POVRŠINE ukupno		552,44	4,41	0,13*
-	posebna namjena	N	78,53	0,62	0,01*
-	površine infrastrukturnih sustava	IS	471,07	3,77	0,11*
-	grobља	G	2,84	0,02	0,0007*
	Općina Martinska Ves ukupno:		12 470,00		

Napomena : U zadnjem stupcu koeficijenti su izraženi u stan / ha, osim u onima koji su označeni s * u kojima su koeficijenti izraženi u ha / stan

3.4.1. ISKAZ POVRŠINA ZA POSEBNO VRIJEDNA I OSJETLJIVA PODRUČJA I PROSTORNE CJELINE (tablica)

Redni broj	OPĆINA MARTINSKA VES	Oznaka	Ukupno ha	% od površine Općine	Stan/ha ha/stan
2.0.	Zaštićene cjeline				
2.1.	Zaštićena prirodna baština ukupno -značajni krajobraz	ZK	34,12	36,5	-

3.4.2. ZAŠTITA PRIRODNOG NASLJEĐA
ZNAČAJNI KRAJOBRAZ

Značajni krajobraz je prirodni ili kultivirani predjel veće estetske ili kulturno-povijesne vrijednosti; ili krajobraz značajan za pojedino područje.

U značajnom krajobrazu nisu dopuštene radnje koje narušavaju obilježja zbog kojih je proglašen.

Odransko polje predloženo je Prostornim planom Sisačko-moslavačke županije za zaštitu u kategoriji značajni krajobraz, te je procedura proglašenja Odranskog polja u tijeku.

ODRANSKO POLJE - ZNAČAJNI KRAJOBRAZ

Prostor Odranskog polja u širem smislu se proteže na prostoru sa desne obale rijeke Save, u predjelu od Velike Gorice do Grada Siska.

Proteže se dužinom od 30 kilometara, dubinom od oko 8 kilometara (dakle pokriva u širem smislu cca 200 km²).

Grad Zagreb smješten je sjeverozapadno, a Sisak jugoistočno od Odranskog polja.

Rubni dijelovi Odranskog polja se nalaze na cca 10-tak kilometara od industrijskih zona ova dva gradska centra.

Usadašnjem stanju izgradnje odransko polje je prirodna retencija, a do plavljenja ovog polja dolazi iz tri izvora: opterećenjem savskih voda, opterećenjem kupskih voda i unutarnjim, vlastitim dotokom.

Rijeka Odra "presijeca" ovaj prostor na dva dijela.

Pašnjaci predstavljaju plavna područja, koja plavi uglavnom rijeka Kupa prilikom otapanja snijega ili za vrijeme kišnog razdoblja.

Plavne vode koje natapaju Odransko polje dolaze koritom Kupe iz Gorskog kotara, te još nisu zagađene otpadnim vodama industrije i gradova.

Pašnjačke površine su poplavljene 5 do 7 dana godišnje i to u 90% slučajeva u mjesecu studenom, siječnju i veljači, a rjeđe u ožujku.

Poplavljanje je kratkotrajno i događa se polako, a razloga plavljenja je rast nivoa vode u Kupi, zbog topljenja snijega i velikih kiša, kada ona počinje teći u suprotnom smjeru, unazad, te pri tome unaša vode u Odransko polje.

Do ovog dolazi zbog "uskog grla" Odre kod ušća u Kupu, što ne dozvoljava protok većih količina vode i uvjetuje "vraćanje" vode tokom Kupe unazad, u Odransko polje.

Poplavne površine obrasta vegetacija pašnjaka, izuzetno bogata vrstama, kako biljaka tako i životinja.

Budući se radi o poplavnim pašnjacima i livadama prevladavajuće su vrste : busika (*Deschampsietum ceasptosae*), livadne režuhe (*Cardamine pratensis*), bijele djeteline (*Trifolium repens*), proljetnog drjemovca (*Leucoium vernum*), žabnjaka (*Ranunculus repens*, *Ranunculus acris*), poljske djeteline (*Trifolium patens*), kao i različite vrste šaševa, busike i zlatice (*Solidago serotinae canadensis*)...

Od životinjskih vrsta ovdje možemo zateći velik broj insekata (npr. vretenaca, komaraca, leptira...), zatim vodozemaca (žaba) i gmazova (najčešće bjelouška, rjeđe sljepiće), te velik broj ptica, npr. orla štekavca (*Haliaetus albicilla*), rodu (*Ciconia ciconia*), kosca (*Crex crex*), čaplju i dr.

Odransko polje je i zavičaj različitih pasmina domaćih životinja, naprimjer konja-hrvatskog posavca, te turopoljske svinje.

Zavičajne pasmine životinja značajna su vrijednost prirodnog i kulturnog nasljeđa naše zemlje, a u ovom području su se održale zahvaljujući tradicijskom stočarstvu, kao važnoj grani gospodarstva.

Tradicijsko stočarstvo omogućava održavanje pašnjaka i vlažnih livada, kao staništa brojnih biljnih i životinjskih vrsta, a predstavlja i posebnu krajobraznu osobitost ovog kraja.

Sve su ovo razlozi za proglašenje Odranskog polja značajnim krajobrazom.

3.5. RAZVOJ INFRASTRUKTURNIH SUSTAVA

3.5.1. PROMET

Prema Odluci o razvrstavanju javnih cesta u državne ceste, županijske ceste i lokalne ceste («Narodne novine», br. 25/98; 79/99 i 111/00) u obuhvatu Prostornog plana uređenja Općine Martinska Ves ceste su razvrstane na sljedeći način:

- Ž-3120** Jezero Posavsko (Ž3041) – Desna Martinska Ves – Sisak (D36), duljine 19,0 km
- Ž-3041** Ivanić Grad – Lijevi Dubrovčak – Veleševac, duljine 3,8 km koje povezuju naselja Općine na desnoj obali Save,
- Ž-3121** Lijevi Dubrovčak (Ž3041) – Lijevo Trebarjevo – Mahovo – Hrastelnica – D36, duljine 24,5 km
- Ž-3274** Mahovo (Ž3121) – Palanjek (Ž3121), duljine 5,3 km koje povezuju naselja Općine na lijevoj obali Save,

Lokalne ceste koje povezuju naselja su:

- L- 33001** Ž3041 – Desni Dubrovčak – Desno Željezno, duljine 4,3 km i 2,3 km makadam
- L- 33011** Lijevo Željezno – Ž3121, duljine 1,3 km i 1,3 km makadam
- L- 33012** Lijeva Luka (Ž3121) – Lijeva Martinska Ves (Ž3121), duljine 1,6 km i 1,6 km makadam
- L- 33013** Ž3120 – Ljubljana, duljine 2,6 km i 0,4 km makadam
- L- 33014** Ž3120 – Strelečko, duljine 1,4 km
- L- 33015** Ž3120 – Bok Palanječki, duljine 2,5 km

Za potrebe izrade Prostornog plana Sisačko – moslavačke županije izrađena je Studija prometnog sustava Sisačko - moslavačke županije (Studiju je izradio Institut građevinarstva Hrvatske 1999. god.).

U navedenoj studiji je naznačen koridor planirane brze ceste na cestovnom smjeru, koji je ugrađen u Prostorni plan Sisačko - moslavačke županije. Slijedom toga, ovaj koridor je prenesen i u Prostorni plan uređenja Općine Martinska Ves.

Planira se novoizgradnja:

županijskog pravca Sisak – Desna Marinska Ves – Ruča – Veleševac,
 Hrastelnica – Mahovo – Lijeva Martinska Ves – Lijevi
 Dubrovčak i Lekenik – Jezero Posavsko – Lijevi Dubrovčak
 – Ivanić Grad

Ovim Planom se također se predviđa obnova, rekonstrukcija i osuvremenjivanje postojećih prometnica.

Županijska uprava za ceste Sisačko-moslavačke županije nema u kratkoročnom planu predviđenu izradu novih cesta izvan naznačenih pravaca.

JAVNI PRIJEVOZ

Osnovni nositelj gradskog i prigradskog prijevoza u Općini Martinska Ves je autobusni sustav.

Autobusnom i javnom lokalnom prometu potrebna su daljnja poboljšanja, što se najviše odnosi na osuvremenjivanje lokalne cestovne mreže i voznog parka prijevoznika, te uvođenje novih linija.

U uspostavljanju mreže javnoga prometa, treba težiti k tome da se u zonama jačeg korištenja prostora postigne viši standard, tj. da pješački razmak od sadržaja do stajališta javnoga prometa bude kraći.

PROMET U MIROVANJU

Potrebno je osigurati parkiranje vozila u općinskom centru Desna Martinska Ves i predvidjeti broj parkirališnih mjesta prema vrsti, veličini tj. namjeni objekta.

Parkiranje za stambene potebe riješeno je na samim parcelama stambenih objekata.

BICIKLISTIČKI PROMET

Predviđa se i dalje razvitak biciklističkog prometa, pa mu je stoga i u planiranju buduće mreže potrebno dati odgovarajuće značenje.

Osiguranje biciklističkih staza odvojenih od kolnika omogućilo bi češću uporabu bicikla. Zbog veličine naselja i prikladne konfiguracije terena, kao i zbog ekoloških razloga, predlaže se i nadalje izgrađivati biciklističke staze.

S obzirom na to da je, prema rezultatima istraživanja, najviše biciklističkih putovanja bilo sa svrhom odlaska i povratka na radna mjesta, a slična situacija se očekuje i dalje, prioritet je u gradnji biciklističkih veza .

PJEŠAČKI PROMET

Cilj planiranja pješačkih veza jest stvaranje neovisne mreže pješačkih veza, odvojenih od kolnog prometa, da bi kretanje ljudi bilo sigurnije i udobnije.

CIJEVNI TRANSPORT

Kroz ovaj dio Županije planirana je izgradnja produktovoda koji bi služio za transport proizvoda INA rafinerije Sisak. Trasa bi prolazila na udaljenosti od 400 do 1000 m od mjesta Mahovo, Lijeva Martinska Ves, Lijeva Luka.

POŠTA I TELEKOMUNIKACIJE**POŠTA:⁷**

Područje Općine Martinska Ves u nadležnosti je Središta pošta Sisak.

Na području Općine Martinska Ves postoji jedan poštanski ured s dostavnim područjem: 1. 44 201 Martinska Ves

Ne planira se otvaranje novih poštanskih ureda niti ukidanje postojećeg.

TELEKOMUNIKACIJSKA MREŽA:⁸

Na području Općine Martinska Ves izgrađeno je 5 UPS –a sa pristupnim mrežama, koje zadovoljavaju potrebe za TK uslugama i to:

1. UPS Desna Martinska Ves
2. UPS Lijeva Martinska Ves
3. UPS Tišina Kaptolska

⁷ Prema podacima: HP-HRVATSKA POŠTA d.d., Središte pošta Sisa (dopis: 2-01-606/01 od 08.08.2001.g.)

⁸ Prema podacim: HT-HRVATSKI TELEKOM, Sisak (dopis broj ST2-3328/04 od 16.02. 2004.g.) prema elaboratu «Idejno rješenje mreže telekomunikacija», izrađivač: HT-Hrvatske Telekomunikacije d.d., TK centar Sisak, Odjel razvoja i realizacije razvoja, Sisak, prosinac 1999.godine

4. UPS Tišina Erdedska
5. UPS Desno Željezo

Navedeni UPS-ovi povezani su najsuvremenijim svjetlovodnim sustavima prijenosa sa glavnom centralom AXE Sisak.

POKRIVENOST POKRETNIM MREŽAMA:

Za potrebe mobilne telefonije postavljena je bazna stanica BS, za GSM mrežu (098) u Desnom Trebarjevu, s pripadajućim antenskim sustavom.

Jedan od najvažnijih razvojnih zadataka HT-a u bliskoj budućnosti je širenje spektra telekomunikacijskih usluga pored osnovnih uskopojasnih govornih i na širokopojasne usluge (Internet, ISDN, ATM, KTV) što će ovisiti o brzini ekonomskog razvoja pojedine regije.

RADIO I TV SUSTAV VEZA:⁹

Na području Općine Martinska Ves nema postojećih lokacija za odašiljačko/prijamne postaje (središta), a isto tako nema potrebe za šticeanjem radijskih koridora na ovom području.

3.5.2. ENERGETSKI SUSTAV

Općinu Martinska Ves pokriva distribucijsko područje 'Elektra' – Sisak.

SN napajanje Općine Martinska Ves izvedeno je

- TS 35(20)/10kV "Sisak 1" 10kV dalekovodima.

Svi postojeći dalekovodi 10kV biti će zamijenjeni s 20kV dalekovodima, a sva postojeća 10kV postrojenja u trafostanicama biti će zamijenjena s 20kV postrojenjima.

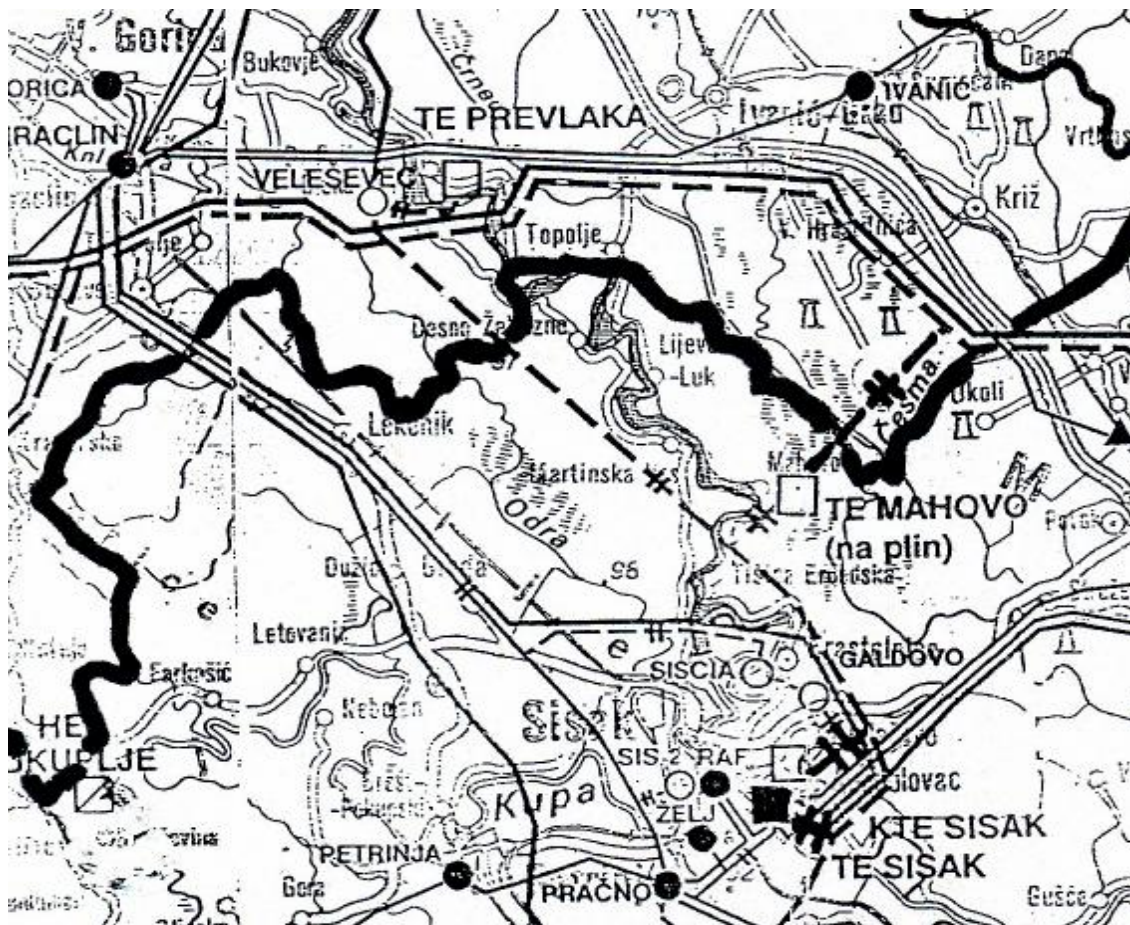
Dio postojećeg 35kV dalekovoda TS "Sisak 1" – TS "Ivanić" na drvenim stupovima biti će zamijenjen novim, na odgovarajućim čeličnoretkastim stupovima.

Planira se izgradnja (interpolacija):

- TS 10(20)/0,4kV "Martinska Ves Lijeva 3" i priključni 10(20)kV dalekovod, kao i
- TS 10(20)/0,4kV "Bok 2" ukoliko dođe do proširenja građevne zone i njime budu obuhvaćeni objekti izgrađeni uz prometnicu od ul. Marijana Celjaka do naselja Bok Palanječki.

⁹ Prema podacima: HRT-HRVATSKA RADIOTELEVIZIJA, Odašiljači i veze Projektno-tehnološki odjel (dopis broj 609/01ZL/BC od 9.07.2001. godina)

Planirana elektroenergetska postrojenja 400 - 200 - 110 kv do 2010. god. na području Sisačko - moslavačke županije (Prema podacima HEP d.d. - Sektor za razvoj, Zagreb, 2000. godine)

DUGOROČNI RAZVOJNI PLANOVI ELEKTROENERGETSKOG SUSTAVA

Strategijom i Programom prostornog uređenja Hrvatske, te sagledivim planovima razvoja i izgradnje HEP-a za srednjeročno razdoblje do 2015.g. predviđene su sljedeće elektroenergetske građevine za potrebe proizvodnje i prijenosa električne energije:

- HE Strelečko

MOGUĆNOSTI KORIŠTENJA OBNOVLJIVIH IZVORA ENERGIJE:¹⁰

Energetske transformacije i proizvodnja korisnih oblika energije na bazi konvencionalnih tehnologija nužno su vezane na manje ili veće negativne utjecaje na okoliš i ekosustav. Radi smanjenja ovih utjecaja potrebno je razmatrati mogućnost korištenja obnovljivih izvora energije na području Općine Martinska Ves.

MOGUĆNOSTI KORIŠTENJA ENERGIJE SUNCA:

Gospodarski potencijal za iskorištenje energije sunca u Općini Martinska Ves odnosi se isključivo na niskotemperaturno korištenje sunčeve energije za pripremu tople vode u domeni kućanstava, usluga i poljoprivrede.

¹⁰ Korišteni podaci iz Studije «Energetski razvitak Sisačko-moslavačke županije», knjiga I.-Energetska bilanca i predviđanje energetske potrebe do 2025. godine (izrađivač: Institut hrvoje Požar, Zagreb, srpanja 1999. godine)

MOGUĆNOSTI KORIŠTENJA BIOMASE:

Na području Općine Martinska Ves koristi se ogrijevno drvo za opću potrošnju u kućanstvima. U budućnosti, s porastom poljoprivredne proizvodnje, može se očekivati značajnije korištenje biomase u proizvodnji energije za osobne potrebe poljoprivrednika.

MOGUĆNOSTI KORIŠTENJA VJETRA:

Mogućnost korištenja snage vjetra kao energenta za područje Općine Martinska Ves kao ni Sisačko- moslavačke županije nije istražena, no budući da se radi o prostoru u kojem je samo 13,6 % vremena mirno tj. bez vjetra, postoji vjerojatnost korištenja vjetra na malim gospodarstvima, odnosno domaćinstvima.

3.5.3. VODNOGOSPODARSKI SUSTAV**3.5.3.1. VODOOPSKRBA¹¹ – POSTOJEĆE STANJE VODOOPSKRBLJENOSTI**

Vodoopskrbna zona Sisak- Petrinja smještena je na središnjem prostoru županije i obuhvaća područje gradova i općina južno od rijeke Save, a to su gradovi Sisak i Petrinja, te općine Lekenik, Martinsku Ves, i dio općine Sunja.

Na području ove vodoopskrbne zone, formiran je Regionalni vodovod Sisak -Petrinja temeljen na vodozahvatu rijeke Kupe kod Novog Selišta. Instalirani kapacitet vodozahvata dovoljan je da osigura potrebe za pitkom vodom cijele vodoopskrbne zone u dugoročnom planskom razdoblju.

POTROŠAČI I POTREBA VODE

Specifična potrošnja vode ovisi o nizu čimbenika počevši od klimatskih uvjeta, životnog standarda, tradicije vodoopskrbe, cijene vode itd., a koji se razlikuju po pojedinim naseljima, ovisno od njihove strukture. U specifičnu potrošnju mogu se uključiti i gubitci vode iz vodoopskrbnih mreža i vodovodnih sustava u širem smislu. Primijenjene su vodoopskrbne norme i prateći koeficijenti za određivanje vršnih dnevnih i satnih potrošnji kako slijedi:

	vodoopskrbna norma	koeficijent vršne dnevne neravnomjernosti potrošnje	koeficijent vršne satne neravnomjernosti potrošnje
	q (l/st/24h)	k_{max.dan}	k_{max.sat}
naselja do 500 stanovnika	150	1.5	3.00
naselja od 500 do 1 000 st.	180	1.5	2.75

¹¹ Izvod iz studije: »Program i plan vodoopskrbe Sisačko-moslavačke županije», »Hidroprojekt ING», Zagreb, siječanj 2000. godine

3.5.3.2. ODVODNJA OTPADNIH VODA

Postojeće stanje¹²

U prostoru Županije često je prisutna problematika odvodnje jer se ne rješava usporedo s izgradnjom i vodoopskrbom što dovodi do loših sanitarnih uvjeta življenja, te zagađivanja i ugrožavanja životnog okoliša. Izgradnja kanalizacijskog sustava s uređajima za pročišćavanje, naime, nije ekonomska kategorija i neposredna korist očituje se u nemjerljivim učincima jer je rješenje odvodnje otpadnih voda pojedinih naselja preduvjet zdravog življenja i urbanog razvoja.

Općina Martinska Ves nema izgrađenu kanalizaciju, a otpadne vode se odводе u sabirne ili septičke jame ili se izravno upuštaju u teren. Tehnička dokumentacija za odvodnju i pročišćavanje otpadnih voda nije izrađena.

Potrebno je napraviti studijsku dokumentaciju za potrebe razvoja i opremanja pojedinih naselja (urbanizacija, proizvodni sadržaji) gdje može biti predviđena izvedba manjih podsistema odvodnje otpadnih voda koji moraju obavezno uključivati sustav za pročišćavanje otpadnih voda. Industrijski pogoni obvezni su za svoje otpadne vode izgraditi vlastite sustave i uređaje ili ih putem predtretmana dovesti u stanje mogućeg prihvata na sustav javne odvodnje. Prikupljanje komunalnog mulja (nastalog kao ostatak nakon primarnog pročišćavanja voda) potrebno je organizirati radi njegove obrade i dorade na jednom mjestu, lokacija kojeg će biti naknadno određena.

Potrebno je razmotriti mogućnosti i način priključenja pročišćene vode i ispusta u vodotok Save.

3.5.3.3. VODNO GOSPODARSTVO

UREĐENJE REŽIMA VODA - ZAŠTITA OD POPLAVA¹³

UREĐENJE VODOTOKA I VODA

Osnovna je svrha zaštitnih mjera da na poplavama ugroženom području osiguraju ljudske živote i materijalna dobra. Postoji niz mjera, aktivnih i pasivnih, kojima se može postići zaštita od poplava. Najučestalije (pasivne) mjere su: nasipi ili zidovi, oteretni kanali, uređenje vodotoka, prilagođavanje izgradnje poplavama itd. Međutim, najveći učinci postižu se u zadržavanju što većih količina padavina u slivu, dakle akumulacijama i retencijama.

CRPNA STANICA 'MAHOVO

¹² Prema elaboratu: »Izvješće o stanju okoliša Sisačko-moslavačke županije«, izrađivač: APO – Agencija za posebni otpad, Zagreb, listopad 1998.g.

OBRANA OD POPLAVE SAVSKIH VODA

Obrana od poplava savskih voda na području Sisačko - moslavačke županije uklopljena je u sustav obrane od poplave Srednjeg Posavlja. Ovo je rješenje veoma složeno jer se, osim zaštite zaobalja, morao osigurati i nepromijenjen režim velikih voda na nizvodnom toku.

Način obrane od poplave Srednjeg Posavlja osniva se na učinku smanjenja vršnog protoka vodnog vala pri izlivanju velikih voda u retencijske prostore (Črnc polje, Lonjsko polje, Odransko polje i Ribarsko polje), pri čemu je nenadzirano izlivanje u prirodnom stanju zamijenjeno nadziranim propuštanjem vodnih masa.

Izgradnjom sustava obrane od poplave Srednje Posavlje, tj. odteretnog kanala Odra u cijelosti prostor Odranskog polja gubi funkciju prirodne retencije.

Elaboratom "Analiza režima velikih voda Save" iz 1975. godine utvrđene su osnovne veličine zaštitnih građevina i etape izvođenja. Realizacija sustava Srednjeg Posavlja opsežan je i dugotrajan zadatak.

Dosada izvedenim radovima (cca 40% ukupne investicije) omogućena je kontrola velikih voda Save i pritoka i sigurno korištenje poljoprivrednih površina jer je prioritet dan građevinama čijom se izgradnjom postigao visok stupanj nadzora velikih voda, prilagodljivost sustava i gospodarski opravdana ulaganja.

MELIORACIJSKA ODVODNJA

Melioracijski sustav u pravilu je dio ili podsustav većih vodnogospodarskih sustava. Stoga je pri rješavanju melioracijske problematike potrebno sagledati sve utjecaje koji su u svom djelovanju ovisni jedan o drugome, a krajnji im je cilj povećanje ili smanjenje produktivnosti tla. Treba težiti sveobuhvatnom rješavanju pri čemu je osnovno uređenje glavnih recipijenata i obrana od poplavnih voda.

Zahvate u vodotocima, pogotovo odvodnju i navodnjavanje, treba izvoditi uz usuglašavanje s ekološkom i šumarskom strukom, jer svako zadiranje u prirodni sustav unosi promjene u sklad ekosistema. To se posredno odražava na okolnu floru i faunu, naročito autohtonu.

Na području Općine Martinska Ves izvedena je hidromelioracija u dijelu Črnc polja.

3.6. POSTUPANJE S OTPADOM

Smjernice za zbrinjavanje otpada:

Prema zakonskim propisima (Strategija gospodarenja otpadom, NN broj 130/05, Zakon o otpadu, NN broj 178/04 i 111/06, Uredba o kategorijama, vrstama i klasifikaciji otpada, NN broj 50/05) otpad je razvrstan:

prema svojstvima na:

- inertni otpad,
- neopasni otpad i
- opasni otpad.

prema mjestu nastanka na:

- komunalni otpad i

¹³ Prema elaboratu: «Vodno gospodarstvo – podloge za Prostorni plan Sisačko-moslavačke županije», izrađivač: Hrvatske vode, Vodnogospodarski odjel za vodno područje sliva Save, Zagreb, ožujak 2000. godine

- proizvodni otpad.

Zakonom su regulirane obveze zbrinjavanja otpada, na način da je:

- opasni otpad u nadležnosti Države,
- neopasni proizvodni otpad u nadležnosti Županije,
- komunalni otpad u nadležnosti jedinica lokalne samouprave (općine/gradova), koje u skladu s Planom gospodarenja otpadom, organiziraju zbrinjavanje komunalnog otpada na svom području.

Plan gospodarenja otpadom općine i gradova, prema Zakonu o otpadu (NN broj 178/04 i 111/06) sadrži:

- mjere odvojenog skupljanja komunalnog otpada,
- mjere za upravljanje i nadzor odlagališta za komunalni otpad,
- popis otpadom onečišćenog okoliša i neuređenih odlagališta,
- redosljed aktivnosti sanacije neuređenih odlagališta i otpadom onečišćenog okoliša,
- iznos i visinu potrebnih sredstava za provedbu sanacije.

Za Općinu Martinska Ves Plan gospodarenja otpadom nije izrađen, te ga je potrebno u najkraće vrijeme izraditi i usvojiti.

Sakupljanje komunalnog otpada u Općini Martinska Ves je organizirano, a otpad se odvozi na deponiju komunalnog otpada u Goričicu-Sisak.

Primjenom globalnog pristupa problemu otpada, planiranjem i gradnjom zajedničkih odlagališta za više općina i gradova, smanjili bi se troškovi odlaganja, održavanja ali i lakše bi se nadzirali mogući negativni utjecaji na okoliš.

Općina Martinska Ves će gospodarenja otpadom uskladiti s Planom gospodarenja otpadom Sisačko-moslavačke županije koji se temelji na slijedećim elementima: izbjegavanje nastajanja i smanjivanje količina otpada, odvojeno skupljanje, skupljanje i prijevoz, skladištenje, te obrada i odlaganje otpada. Svi ovi elementi trebaju biti usmjereni i objedinjeni u osnovnoj infrastrukturi sustava županijskog centra za gospodarenje otpadom (ŽCGO).

Što se tiče opasnog tehnološkog otpada, njega u Općini Martinska Ves nema.

3.7. SPRJEČAVANJE NEPOVOLJNOG UTJECAJA NA OKOLIŠ

Zakonom o zaštiti okoliša ("Narodne novine" broj 82/94; 128/99), člankom 33. propisuju se obveze donošenja mjera zaštite okoliša u prostornim planovima.

Uzimajući u obzir osjetljivost okoliša na određenom prostoru, međudjelovanje postojećih i planiranih zahvata, kako na prirodne tako i kulturne i ostale posebnosti prostora, kroz prostorne planove se propisuju mjere za sprječavanje nepovoljnih utjecaja na vodu, zrak, šume, klimu, zdravlje ljudi, biljni i životinjski svijet, krajolik, tlo..., koje nisu sadržane u pojedinim zakonskim i podzakonskim aktima. (Zakonu o vodama, Zakonu o zaštiti zraka, Zakonu o poljoprivrednom zemljištu, Zakonu o šumama, Zakonu o zaštiti prirode, Zakonu o zaštiti kulturnih dobara, Zakonu o otpadu,...)

Prateći stanje okoliša (njegovu kakvoću), izraženo kroz fizikalne, kemijske, setetske i druge pokazatelje, te predviđajući moguće nesuglasje pojedinih zahvata u prostoru i okoliša, kroz prostorni plan se odeđuje način postupanja (građenja, industrijski razvoj i sl.), daju se smjernice za smanjenje i sprječavanje negativnih utjecaja na okoliš, a ujedno se na temelju postojećih pokazatelja (geoloških, pedoloških, hidroloških,

hidrogeoloških, prirodnih...) određuju prostori koji su primjereniji gradnji, planiranju industrijskih pogona, planiranju određenog gospodarskog razvitka ...

Mjerama zaštite i smjernicama kroz Prostorni plan se nastoji sačuvati u što većoj mjeri prirodnost i očuvanost okoliša pojedinog prostora i postići održivi razvitak uz očuvanje nacionalne baštine, biloške raznolikosti, kakvoće žive i nežive prirode...

Mjere zaštite vode, tla, zraka, šuma.... u prostornim planovima samo su temelji za daljnji razvoj i zaštitu prostora i okoliša, koji se propisuju Programom zaštite okoliša općine.

ZRAK

Temeljni propis za provedbu zaštite i poboljšanja kakvoće zraka je "Zakon o zaštiti zraka" ("Narodne novine" broj 178/04), koji utvrđuje mjere, način organiziranja, provođenja i nadzora zaštite, te poboljšanja kakvoće zraka.

Temeljem Zakona doneseni su:

- Uredba o graničnim vrijednostima kakvoće zraka ("Narodne novine" broj 133/05),
- Uredba o graničnim vrijednostima emisije onečišćujućih tvari u zrak iz stacionarnih izvora ("Narodne novine" broj 140/97, 105/02 i 100/04).
- Uredba o kritičnim razinama onečišćujućih tvari u zraku ("Narodne novine" broj 133/05).
- Uredba o praćenju emisija onečišćujućih tvari u zrak iz stacionarnih izvora ("Narodne novine" broj 1/06).

Za Općinu Martinska Ves nisu rađena ispitivanja kvalitete zraka, no s obzirom na to da nema, osim prometa i malih ložišta, nikakvih drugih zagađivača zraka, Općinsko vijeće je temeljem Izvješća i Programa zaštite okoliša općine procijenilo da je kakvoća zraka I kategorije, pa stoga ne izrađuje Program zaštite i poboljšanje kakvoće zraka, već će izrađivati samo godišnje Izvješće o stanju kakvoće zraka na svom području.

Buduću da se kategorije kakvoće zraka utvrđuju jednom godišnje, potrebno je pratiti i podatke Ministarstva zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva koje osigurava ocjenjivanje onečišćenosti zraka na cijelom teritoriju države.

Praćenja kvalitete zraka nisu rađena, budući nema privrednih subjekata koji bi svojom djelatnošću ugrožavali kvalitetu zraka.

Promet je slabog intenziteta, te kao takav također ne ugrožava kvalitetu zraka.

U kućnim ložištima uglavnom se kao sredstvo gorenja koristi drvo, koje je ekološki prihvatljiv energent. Pored toga naseljenost je mala, te iz ove činjenice kao i prethodno navedene proizlazi da zrak nije opterećen dimom, lebdećim česticama, ukupnom taložnom tvari i dušikovim dioksidom.

Intenzivnije praćenje kakvoće zraka biti će potrebno provoditi tek nakon uspostave određenog stupnja gospodarskog razvitka, a kako se za Općinu Martinska Ves planirani razvoj veže uz razvoj poljoprivrede, za pretpostaviti je da ukupni gospodarski razvitak neće ugroziti sadašnju kvalitetu zraka.

Kako bi se spriječilo moguće zagađenje zraka, potrebno je izraditi studije utjecaja na okoliš za zahvate i objekte, za koje je to propisano Pravilnikom o procjeni utjecaja na okoliš (NN broj 59/00, 136/04 i 85/06) i Županijskim prostornim planom.

VODA

Kakvoća površinskih voda se prati na određenom broju mjesta na svakom vodotoku, a praćenja kakvoće voda obavlja Hrvatske vode.

Temeljni zakon na kojem se zasniva zaštita voda je "Zakon o zaštiti voda" ("Narodne novine" broj 107/95 i 150/05.), na osnovu kojega su donesene:

- Uredba o klasifikaciji voda ("Narodne novine" broj 77/98), kojom se vode svrstavaju u određene kategorije, temeljem kvalitete, te
- Uredba o opasnim tvarima u vodama ("Narodne novine" broj 78/98), kojima se propisuju koje se tvari i u kojoj količini smatraju opasnim u vodnom okolišu.

Površinske vode Općine Martinska Ves prema "Zakonu o vodama", čl. 15. pripadaju vodnom području sliva rijeke Save, odnosno temeljem Odluke o utvrđivanju slivnih područja ("Narodne novine" broj 20/96) slivnom području Banovina.

Za sprječavanje zagađenja podzemnih i površinskih voda, nužna je izgradnja sustava kanalizacije, te odvodnje i obrade otpadnih voda svih naselja u Općini.

U slučaju da je iz ekonomskih i drugih razloga priključenje kanalizacijskog sustava pojedinih naselja na centralni uređaj obrade otpadnih voda neisplativo, moguća je izgradnja manjih sustava za obradu otpadnih voda naselja ili čak dijelova naselja.

TLO

Prostor Općine Martinska Ves niski je poplavni prostor omeđen tokovima Odra i Lonje, sa Savom u središnjem dijelu, te je dio najnižeg prostora u središnjem dijelu Hrvatske.

Poplavni prostor nizina uz rijeke Savu, Odru i Lonju odgovara zoni spuštanja ili supsidencije, što se redovito susreće u zavalama perialpskog pojasa.¹⁴

Doline rijeka prekrivaju najmlađi aluvijalni sedimenti koji se sastoje od pijeska i šljunka. Različite su debljine i češće su prekriveni muljevitim i glinovitim tlom različitog profila.

Veći dio Općine (južno od naselja Desno i Lijevo Željezo) debljina vodonosnog horizonta opada na ispod 10 m, a u njegovom sastavu se povećava udio sitnozrnastih naslaga. Razina podzemne vode zadržava se gotovo na površini terena ili neposredno ispod nje, zbog toga je teren zamočvaren, a na najnižim dijelovima dreniranjem površinskog pokrivača nastaju vodotoci (Odra).

Iz tih razloga je za pretpostaviti da bi svako veće zagađenje tla u Općini dospjelo u podzemne vode i na taj način ugrozilo ne samo tlo, već i vodu.

Većih zagađenja tla do sada u Općini nije bilo, budući nema velikih industrijskih i gospodarskih subjekata koji bi eventualno mogli zagaditi tlo kako otpadom tako i otpadnim vodama.

Najveći zagađivač tla ovog prostora je kanalizacija, odnosno nedostatak iste. Najveći broj domaćinstava ovog područja problem kanalizacije rješava septičkim jamama, koje su u najvećem broju slučajeva propusne ili imaju izvedene preljeve u tlo, odnosno u jarke i grabe.

Ovakva, fekalna zagađenja posebno su opasna za zdravlje ljudi ukoliko preko tla, dospiju u bunare iz kojih se stanovništvo opskrbljuje pitkom vodom.

¹⁴Roglić: *Obilježja prirodne osnove*

Stoga se u cilju zaštite tla, a posebno u cilju zaštite zdravlja ljudi, predlaže izgradnja kanalizacijske mreže i uređaja za obradu otpadnih voda, odnosno nepropusnih septičkih jama ukoliko izgradnja kanalizacije za neko mjesto u općini nije predviđena u periodu od 5 godina.

Sva eventualna zagađenja tla u Općini se mogu svrstati u nekoliko skupina:

- otpadne vode iz domaćinstava,
- otpadne vode iz staja,
- divlja odlagališta otpada,
- zagađenja od uporabe kemijskih sredstava u poljoprivredi,
- zagađenja (uljne mrlje i eventualna akcidentna izlijevanja) s prometnica.

Izgradnjom kanalizacijske mreže, kao i nepropusnih septičkih jama tzv. gnojština (za prihvrat fekalija i otpadne vode iz staja), te saniranjem divljih odlagališta riješili bi se osnovni problemi zagađenja tla u Općini.

Budući poljoprivreda, kao i na prostoru cijele Sisačko-moslavačke županije nije intenzivna, već je više tradicijska, za pretpostaviti je da zagađenja izazvana uporabom kemijskih sredstava neće biti, odnosno da ista neće ugroziti kvalitetu tla.

Zagađenja s prometnica vezana su na eventualne akcidentne situacije, odnosno na eventualna prevrtanja i izlijevanja iz vozila.

Ovakva zagađenja mogu dospjeti u tlo i podzemne vode, no izgradnjom kanalizacije i izvedbom nepropusnih kanala uz glavne prometnice, mogućnosti ovakvih zagađenja bi se gotovo potpuno izbrisala. Pri zaštiti tla posebnu pažnju treba posvetiti zaštiti poljoprivrednog i šumskog zemljišta, u smislu neplanirane izgradnje i prenamjene istog u druge svrhe.

BUKA I VIBRACIJE

Do sada na području Općine Martinska Ves nije bilo sustavnog praćenja stanja u prostoru glede zaštite od buke kao jednog od elemenata zaštite okoliša, no kako nema većih privrednih (industrijskih) subjekata, te promet nije jak, ocjenjuje se da nema prekoračenja normi u razini buke.

Iako današnja situacija u pogledu ugroženosti od prejake buke nije uočljiva, potrebno je pratiti situaciju, i ukoliko se ukaže potreba (razvoj industrije, prometne infrastrukture ili znatno povećanje prometa u naseljima) izvoditi mjerenja razine buke.

Utjecaj buke na zdravlje i psihičko raspoloženje ljudi, te kao rezultat toga i kvalitetu življenja je velik, te se zbog toga intenzitet buke smatra jednim od najneugodnijih utjecaja na životnu okolinu.

Uz buku su često vezane i vibracije, koje imaju izričito negativan utjecaj na kvalitetu građevina.

Dva temeljna propisa određuju najviše dopuštene razine buke na vanjskim prostorima, a to su Zakon o zaštiti od buke ("Narodne novine" broj 20/03), te "Pravilnik o najvišim dopuštenim razinama buke u sredinama u kojoj rade i borave ljudi" ("Narodne novine" broj 145/04).

U cilju zaštite od prekomjerne buke na području Općine Martinska Ves potrebno je:

- pratiti i indentificirati potencijalne izvore buke
- ukoliko se ukaže potreba vršiti mjerenja buke na najugroženijim područjima.

Najviše dopuštene ocjenske razine buke imisine u otvorenom prostoru:

ZONA	NAMJENA PROSTORA	NAJVIŠE DOPUŠTENE OCJENSKE RAZINE BUKE IMISIJE L U dB(A)	
		dan	noć
I.	Zona namijenjena odmoru, oporavku i liječenju	50	40
II.	Zona namijenjena samo stanovanju i boravku	55	40
III.	Zona mješovite, pretežno stambene namjene	55	45
IV.	Zona mješovite, pretežno poslovne namjene sa stanovanjem	65	50
V.	I Zona gospodarske namjene (Proizvodnja, industrija, skladišta, servisi)	-Na granici građevne čestice unutar zone-buka ne smije prelaziti 80 dB(A) -Na granici ove zone buka ne smije prelaziti dopuštene razine s kojom graniči	

ŠUME

Šume su, kako po svojoj znatnoj površini, tako i po svojim svojstvima, važan čimbenik u ukupnom i uravnoteženom ekološkom sustavu i to kroz:

- utjecaj na klimu i održavanje prirodnih procesa,
- zaštitnu funkciju šuma.

Utjecaj na klimu i prirodne procese se očituje kroz pozitivne učinke šuma u ublažavanju klimatskih ekstrema (temperature, padaline, poplave, vjetrove) te kroz produkciju kisika, vezivanje ugljičnog dioksida, sposobnost fotosinteze i održavanja plodnosti tla. Svi ovi učinci nemaju alternativu u prirodi.

Šumski sustavi djeluju zaštitno u:

- pročišćavanju površinskih i podzemnih voda i sprječavanju brzog otjecanja voda (isušivanju tla),
- sprječavanju erozije tla,
- zaštiti od udara vjetrova i buke i
- ublažavanju efekata zagađenja zraka polutantima kao što su štetni plinovi i prašina...

Šume uz vodu i tlo su najefikasniji prirodni sustav za ublažavanje nepovoljnih utjecaja na okoliš i održavanje stabilnosti ekosustava.

Stoga šume treba štiti na način da se njima pravilno gospodari, uz uvjet održavanja biološke raznolikosti, sposobnosti obnavljanja vitalnosti i drvnog potencijala, kao i zaštite određenih visoko vrijednih šuma.

UGROŽENI I DEGRADIRANI PROSTORI

Glavno opterećenje na prostoru Općine Martinska Ves nastaje u segmentima prometa, odvodnje, te stvaranju divljih odlagališta otpada (najčešće uz vodotoke). Prostornim planom uređenja Općine Martinska Ves regulirane su sljedeće komponente zaštite prostora:

1. zaštita osobito vrijednih područja:

- priroda i segmenti prirode,
- ambijentalne životne cjeline,
- spomenici kulturne baštine,
- poljoprivredno zemljište,

- vode,
- šumske površine.

2. sanacija ugroženih dijelova okoliša:

- sanacija tla ugroženog otpadom (sanacija "divljih deponija"), fekalijama (neizgrađena kanalizacijska mreža, nepostojanje septičkih jama i sl.)...;
- šume (degradacija, obraslost vrstama koje nisu autohtone ili nisu primjerene prostoru i terenu na kojem ih nalazimo, nepravilno korištenje i neplanska sječa, nepošumljavanje i sl.);
- vode (ispuštanje otpadnih voda bez obrade) podzemne i površinske;
- sanacija divljih odlagališta;
- nekontrolirana izgradnja van građevinskog područja;
- nedostatak osnovnih funkcija u seoskim naseljima;
- nerješenost komunalnom infrastrukturom.

3. mjere zaštite prirode i okoliša:

- pravilno gospodarenje i korištenje potencijala prostora u skladu s uvjetima zaštite okoliša i prirode,
- korištenje tla na bazi prirodnih svojstava, zaštita od zagađenja i svih oblika iscrpljivanja tla, zaštita kvalitetnog poljoprivrednog zemljišta ...,
- pravilno korištenje i gospodarenje šumama uz uvjet zaštite posebno vrijednih dijelova šumskih zajednica, pošumljavanje i sl.

SMJERNICE ZA ZAŠTITU OKOLIŠA

- Sanacija i čišćenje divljih deponija na prostoru Općine Martinska Ves.
- Izgradnja komunalne infrastrukture (posebno kanalizacijskog sustava).
- Izgradnja uređaja za obradu otpadnih voda naselja Desna Martinska Ves (jednog centralnog ili više manjih).
- Razvoj gospodarstva koje koristi prirodne potencijalne općine (šume, čistog zraka, vode i sl.).
- Razvoj poljoprivrednih djelatnosti, posebice uzgoja ekološki čistih proizvoda (eko-poljoprivreda).
- Svi gospodarski pogoni, veća poljoprivredna gospodarstva, farme i sl. moraju imati izveden sustav odvodnje koji onemogućava prodiranje otpadnih voda u podzemlje te zagađenje tla i podzemne vode.
- Svi gospodarski subjekti moraju koristiti tehnologije koje sprječavaju zagađenje tla, vode i zraka iznad zakonom dopuštenih granica.
- Sve gospodarske građevine moraju spriječiti (upotrebom i korištenjem tehnologija i sredstava) nedozvoljenu razinu buke i emisiju prašine iznad dozvoljenih količina i sastava.
- Svi radovi na površini zemljišta (iskopi, korištenje mineralnih sirovina, gradnja,...) trebaju se obavljati na način da se očuva, u što većoj mjeri prirodnost određenog prostora, uz uklapanje zahvata za vrijeme korištenja (u koliko je to moguće) i nakon sanacije u postojeći okoliš.
- Uz prometnice, naselja i vodotoke trebaju se formirati zone, odnosno površine zaštitnog zelenila.
- Sve vodotoke, vodne površine i vodne resurse može se koristiti samo u skladu s vodopravnom osnovom i Zakonom o vodama, a sve zahvate uz vodne

površine, vodoopskrbu i odvodnju treba uskladiti sa zahtjevima JP Hrvatske vode.

- Zaštićenim dijelovima prirode treba gospodariti temeljem mjera zaštite za iste.

MJERE ZAŠTITE OD POŽARA, ELEMENTARNIH NEPOGODA, RATNIH I DRUGIH OPASNOSTI

Na području Općine Martinska Ves ovim Prostornim planom uređenja u skladu s podacima dobivenim od Policijske uprave Sisačko-moslavačke, Odjela upravnih, inspekcijskih i poslova zaštite i spašavanja¹⁵ predviđene su sljedeće mjere zaštite od požara i eksplozija:

- Prilikom određivanja mjesta gdje će se skladištiti ili koristiti zapaljive tekućine i/ili plinovi, odnosno mjesta gdje se namjerava obavljati prometovanje zapaljivim tekućinama i/ili plinovima, na odgovarajući način, glede sigurnosnih udaljenosti primijeniti odredbe Zakona o zapaljivim tekućinama i plinovima («Narodne novine» broj 108/95) te Pravilnika o zapaljivim tekućinama («Narodne novine» broj 54/99), kao i Pravilnika o izgradnji postojenja za tekući naftni plin i o uskladištavanju i pretakanju ukapljenog naftnog plina («Službeni list» broj 24/71), koji se primjenjuje temeljem članka 26. Zakona o zapaljivim tekućinama i plinovima.
- Prilikom projektiranja zahvata u prostoru gdje se obavlja skladištenje i promet zapaljivih tekućina i plinova potrebno je pridržavati se odredbi poglavlja IV UVJETI GRAĐENJA Zakona o zapaljivim tekućinama i plinovima.
- Tehničke uvjete i normative za siguran transport tekućih i plinovitih ugljikovodika magistralnim plinovodima te plinovodima za međunarodni transport, a i tehničke uvjete i normative za mjere zaštite ljudi i imovine i zaštite plinovoda te postrojenja i uređaja koji su njihovi sastavni dijelovi projektirati prema odredbama Pravilnika o tehničkim uvjetima i normativima za siguran transport tekućih i plinovitih ugljikovodika magistralnim naftovodima i plinovodima, te naftovodima i plinovodima za međunarodni transport («Službeni list» broj 26/85), koji se primjenjuje temeljem članka 4. stavka 2., članka 8. stavka 4. i članka 12. stavka 3. Zakona o osnovama sigurnosti transporta naftovodima i plinovodima («Službeni list» broj 64/73), a sve temeljem članka 53. stavak 3. Zakona o normizaciji.
- Ulične plinovode izvoditi od atestiranih cijevi, tako da su isti postavljeni u zemlju da prosječna dubina polaganja plinovoda mjereno od gornjeg ruba cijevi iznosi za srednjetačne plinovode 0,8 – 1,5 m, za niskotlačne plinovode 0,8 – 1,3 m, a za kućne priključke 0,6 – 1,0 m. Pri tome dubina polaganja ne bi smjela prijeći 2 m. Plinovod položiti u rov na pripremljenu posteljicu od sitnog pijeska minimalne debljine 10 cm. Ispod cijevi ne smije biti kamenčića kako cijevi na tom mjestu ne bi nalijegale na njih, jer bi to zbog koncentracije nalijezanja uzrokovalo pucanje cijevi. Prilikom zatrpavanja zatrpavi prvo slojem sitnog pijeska sa najmanjom debljinom nadsloja iznad vrha cijevi 10 cm, a dalje zatrpavati u slojevima po 30 cm uz propisno nabijanje. Na visini 30-50 cm od vrha cijevi postaviti traku za obilježavanje plinovoda s natpisom 'POZOR PLINOVOD'. Osim te trake, postaviti i traku s metalnom žicom koja služi za otkrivanje trase plinovoda. Kod izgradnje plinovoda potrebno je na plinovod u apsolutno najnižim točkama ugraditi posude za sakupljanje

¹⁵ Ministarstvo unutarnjih poslova, Policijska uprava Sisačko-moslavačka, Odjel upravnih, inspekcijskih i poslova zaštite i spašavanja (dopis broj: 511-10-06/0401-1671/2-04-1/2 od 09.03.2004. godina)

kondenzata, koje se proizvode od polietilenskih spojnih elemenata. Prijelaze plinovoda koji prolaze ispod važnijih cesta te prolaze kroz zidove izvesti bušenjem i umetanjem polietilenske cijevi u zaštitnu cijev s tim da se između cijevi stave odstojni prstenovi, a krajevi cijevi zatvore gumenom manšetom. Predvidjeti blokiranje pojedinih sekcija plinovoda zbog sigurnosnih razloga u slučaju havarije, ispitivanja, ispuhivanja nečistoće ili pri puštanju plinovoda i rad. Sekcije plinovoda međusobno odijeliti zapornim tijelima. Osigurati propisane sigurnosne udaljenosti od elektroenergetskih vodov, naftovoda, plinovoda, cjevovoda kanalizacije, kao i njihovih postrojenja, te ih ucrtati u projekte (u slučaju nepostojanja istih priložiti izjavu o njihovom nepostojanju). Propisane sigurnosne udaljenosti osigurati kod vodotokova i kanala, pri paralelnom vođenju i križanju. Plinovod treba polagati s odgovarajućim padovima prema posudama za sakupljanje kondenzata. Ti padovi u pravilu iznose:

ú	za plinovode do promjera 200 mm.....	0,5 %
ú	za plinovode promjera većeg od 200 mm.....	0,3 %

- Za polietilenske cijevi i spojne elemente koji se ugrađuju kod plinovoda glede postavljanja, kvalitete, kontrole ispitivanja i certificiranja potrebno je koristiti slijedeća pravila i norme:
 - a) DVGW – G 472/1988;
 - b) DVGW - G 477/1983. izrada, osiguranje kvalitete i ispitivanje plinovoda i zahtjevi za spojne elemente;
 - c) DVGW GW 330/1988. spajanje (zavarivanje) PE-HD cijevi i cijevnih elemenata;
 - d) DVGW – GW 331/1994. postupak, ispitivanje i nadzor zavarivanja PE-HD cjevovoda;
 - e) DIN 8 075. cijevi od polietilena PE-HD, materijal (opći uvjeti);
 - f) DIN 16 963. cijevi i spojni elementi od polietilena PE-HD za tlačne cjevovode
- Prilikom svih intervencija u prostoru, te izrade dokumenata prostornog uređenja niže razine koji se izrađuju na temelju ovog Prostornog plana obavezno je koristiti odredbe Pravilnika o uvjetima za vatrogasne pristupe ("Narodne novine" broj 35/94, 55/94 i 142/03), te Pravilnika o tehničkim normativima za hidrantsku mrežu za gašenje požara ("Službeni list" broj 30/91), koji se primjenjuje temeljem članka 53. stavak 3. Zakona o normizaciji («Narodne novine» broj 55/96).
- U svezi izgradnje plinovoda, odnosno plinovodne mreže treba primijeniti domaće važeće propise (npr. Pravilnik za izvođenje unutarnjih plinskih instalacija GPZ-P.I.600 i drugo), te njemačke propise 8DVGW regulativu i EU DIN norme).
- Plinske kotlovnice projektirati i izvoditi sukladno odredbama Pravilnika o tehničkim normativima za projektiranje, gradnju, pogon i održavanje plinskih kotlovnica (Sl. list broj 10/90. i 52/90.), koji se primjenjuje temeljem članka 53. stavak 3. Zakona o normizaciji.
- U slučaju određivanja mjesta za poslovne prostore za proizvodnju oružja, promet oružja i streljiva te popravljavanje i prepravljavanje oružja, na odgovarajući način primijeniti odredbe zakona o oružju ('Narodne novine' broj 46/97. – pročišćeni tekst i broj 27/99.) i Pravilnika o posebnim uvjetima što ih moraju ispunjavati poslovne prostorije za proizvodnju oružja, promet oružja i streljiva, popravljavanje i prepravljavanje oružja, vođenje civilnih streljista te zaštitu od požara, krađe i drugih nezgoda i zlouporaba ('Narodne novine' broj 8(93.))
- Ugostiteljske prostore projektirati i izvoditi prema odredbama Pravilnika o zaštiti požara ugostiteljskih objekata ('Narodne novine' broj 100/99.)

- Za ponašanje građevnih gradiva i građevinskih elemenata u požaru Državni zavod za normizaciju i mjeriteljstvo izdao je kao i hrvatske norme grupu normi HRN DIN 4102, koje je potrebno primijeniti pri projektiranju i izvođenju.
- Izlazne putove iz objekta potrebno je projektirati sukladno poznatim priznatim smjernicama (NPFA 101 i sl.), koje se koriste kao priznato pravilo tehničke prakse temeljem članka 2. zakona o zaštiti od požara.
- Sustave za dojavu požara projektirati i izvesti prema Pravilniku o sutavima za dojavu požara ('Narodne novine' broj 56/99.).
- Stabilni sustav za gašenje požara vodom (sprinkler) projektirati i izvoditi prema njemačkim smjernicama Vds (izdanje 1987) ili drugim priznatim propisima, koji se u ovom slučaju temeljem članka 2. stavak 1. zakona o zaštiti požara rabe kao pravila tehničke prakse.
- Skladišta je potrebno projektirati i izvesti prema odredbama pravilnika o tehničkim normativima za zaštitu skladišta od požara i eksploziva (Sl. list broj 24/87.), koji se primjenjuje temeljem članka 53. stavak 3. Zakona o normizaciji.
- U svrhu sprječavanja širenja požara na susjedne građevine, građevina mora biti udaljena od susjedne građevine najmanje 4 m ili manje ako se dokaže, uzimajući u obzir požarno opterećenje, brzinu širenja požara, požarne karakteristike materijala građevine, veličinu otvora na vanjskim zidovima građevine i dr. da se požar neće prenijeti na susjednu građevinu. U protivnom, građevina mora biti odvojena od susjedne građevine požarnim zidom vatrootpornosti najmanje 90 minuta, koji u slučaju da građevina ima krovnu konstrukciju (ne odnosi se na ravni krov vodootpornosti najmanje 90 minuta) nadvisuje krov građevine najmanje 0,5 m ili završava dvostranom konzolom iste vatrootpornosti dužine najmanje 1 m ispod pokrova krovišta, koji mora biti od negorivog materijala najmanje u dužini konzole.
- Sukladno članku 15. stavak 1. Zakona o zaštiti od požara ("Narodne novine" broj 58/93) potrebno je ishoditi suglasnost Policijske uprave Sisačko-moslavačke na mjere zaštite od požara primijenjene u Glavnom projektu za zahvate u prostoru na sljedećim građevinama:
 - sve građevine i prostore u kojima se obavlja držanje, skladištenje ili promet zapaljivim tekućinama i / ili plinovima,
 - sve građevine koje nisu obuhvaćene člankom 2. Pravilnika o građevinama za koje nije potrebno ishoditi posebne uvjete građenja glede zaštite od požara ("Narodne novine" broj 25/94).
 - U slučaju da zahvat u prostoru predviđa korištenje zapaljivih tekućina i plinova gdje postoje prostori ugroženi eksplozivnom atmosferom zbog čega se pojedini uređaji, oprema i nistalacije projektiraju u protueksplozijski zaštićenoj izvedbi, prije ishođenja suglasnosti na mjere zaštite od požara primijenjene u Glavnom projektu potrebno je, sukladno članku 8. Pravilnika o tehničkom nadzoru električnih postrojenja, instalacija i uređaja namijenjenih za rad u prostorima ugroženim eksplozivnom atmosferom ('Narodne novine' broj 2/02. i 141/03.), potrebno je od ovlaštene javne ustanove pribaviti dokumente s pozitivnim mišljenjem o obavljenom tehničkom nadzoru dokumentacije.